

**Yhdistyneiden Kansakuntien
merioikeusyleissopimuksen alainen sopimus
kansallisen lainkäyttövallan ulkopuolisten merialueiden
biologisen monimuotoisuuden säilyttämisestä ja kestävästä käytöstä**

JOHDANTO

Tämän sopimukset osapuolet, jotka

palauttavat mieleen 10 päivänä joulukuuta 1982 tehdyn Yhdistyneiden Kansakuntien merioikeusyleissopimuksen asiaa koskevat määräykset, mukaan lukien meriympäristön suojelua ja säilyttämistä koskevan velvoitteen,

korostavat tarvetta kunnioittaa yleissopimuksessa vahvistettua oikeuksien, velvollisuuksien ja etujen tasapainoa,

tunnustavat, että on tarpeen puuttua johdonmukaisella ja yhteistyökykyisellä tavalla valtamerten ekosysteemien biologisen monimuotoisuuden häviämiseen ja heikkenemiseen erityisesti ilmastonmuutoksen aiheuttamien meriekosysteemeihin kohdistuvien vaikutusten, kuten lämpenemisen ja valtamerten happivajeen, sekä valtamerten happamoitumisen, pilaantumisen, mukaan lukien muovisaasteet, ja kestävämmän käytön vuoksi,

ovat tietoisia siitä, että yleissopimuksen kattavalla maailmanlaajuisella järjestelmällä on tarpeen puuttua paremmin biologisen monimuotoisuuden säilyttämiseen ja kestävään käyttöön kansallisen lainkäyttövallan ulkopuolisilla merialueilla,

tunnustavat, että on tärkeää edistää sellaisen oikeudenmukaisen ja tasapuolisen kansainvälisen talousjärjestyksen toteutumista, joka ottaa huomioon koko ihmiskunnan edut ja tarpeet sekä varsinkin kehittyvien valtioiden erityisedut siitä riippumatta, onko kysymys ranta- vai sisämaavaltiosta,

tunnustavat myös, että osapuolina olevien kehittyvien valtioiden tukeminen valmiuksia kehittämällä sekä meriteknologiaa kehittämällä ja siirtämällä on olennaista biologisen monimuotoisuuden säilyttämistä ja kestäväää käyttöä koskevien tavoitteiden saavuttamiseksi kansallisen lainkäyttövallan ulkopuolisilla merialueilla,

palauttavat mieleen Yhdistyneiden Kansakuntien julistuksen alkuperäiskansojen oikeuksista,

vahvistavat, että mitään tässä sopimuksessa ei saa tulkita siten, että se vähentäisi tai tukahduttaisi alkuperäiskansojen nykyisiä oikeuksia, mukaan lukien Yhdistyneiden Kansakuntien alkuperäiskansojen oikeuksia koskevan julistuksen mukaiset oikeudet, tai mahdollisia paikallisyhteisöjen oikeuksia,

tunnustavat yleissopimuksen velvoitteen arvioida mahdollisuuksien mukaan valtion lainkäyttövaltaan tai valvontaan kuuluvan toiminnan mahdollisia vaikutuksia meriympäristöön, kun valtiolla on perusteltua aihetta uskoa, että tällainen toiminta voi aiheuttaa meriympäristön huomattavaa pilaantumista tai merkittäviä vahingollisia muutoksia meriympäristössä,

pitävät mielessä yleissopimuksen velvoitteen ryhtyä kaikkiin tarvittaviin toimenpiteisiin sen varmistamiseksi, että tapahtumista tai toiminnasta aiheutuva pilaantuminen ei leviä niiden alueiden ulkopuolelle, joilla täysivaltaisia oikeuksia käytetään yleissopimuksen mukaisesti,

haluavat toimia valtamerten hallinnoijina kansallisen lainkäyttövallan ulkopuolisilla alueilla nykyisten ja tulevien sukupolvien puolesta suojelemalla meriympäristöä, huolehtimalla siitä ja varmistamalla sen vastuullisen käytön, säilyttämällä valtameriekosysteemien eheyden ja säilyttämällä kansallisen lainkäyttövallan ulkopuolisten alueiden biologisen monimuotoisuuden luontaisen arvon,

tunnustavat, että kansallisen lainkäyttövallan ulkopuolisten merialueiden geenivarjoja koskevan digitaalisen sekvenssitietokannan tuottaminen, saatavuus ja käyttö sekä sen käytöstä saatavien hyötyjen oikeudenmukainen ja tasapuolinen jakaminen edistävät tutkimusta ja innovointia sekä tämän sopimuksen yleistavoitteen saavuttamista,

kunnioittavat kaikkien valtioiden täysivaltaisuutta, alueellista koskemattomuutta ja poliittista itsenäisyyttä,

palauttavat mieleen, että yleissopimuksen tai muiden siihen liittyvien sopimusten ulkopuolisten valtioiden oikeudelliseen asemaan sovelletaan valtiosopimus-oikeuden sääntöjä,

palauttavat mieleen myös, että yleissopimuksen mukaisesti valtiot vastaavat meriympäristön suojelua ja säilyttämistä koskevien kansainvälisten velvoitteidensa täyttämistä ja voivat joutua vastuuseen kansainvälisen oikeuden mukaisesti,

ovat sitoutuneet kestävän kehityksen saavuttamiseen,

pyrkivät yleismaailmalliseen osallistumiseen,

ovat sopineet seuraavaa:

I OSA YLEISET MÄÄRÄYKSET

1 artikla Määritelmät

Tässä sopimuksessa tarkoitetaan

1. 'aluekohtaisella hoitovälineellä' välinettä, myös suojeltua merialuetta, joka koskee maantieteellisesti määriteltyä aluetta ja jonka kautta hallinnoidaan yhtä tai useampaa alaa tai toimintaa tämän sopimuksen mukaisten erityisten säilyttämistä ja kestävää käyttöä koskevien tavoitteiden saavuttamiseksi;
2. 'kansallisen lainkäyttövallan ulkopuolisilla alueilla' aavaa merta ja merenpohja-alueita;
3. 'biotekniikalla' sellaista tekniikan sovellusta, jossa käytetään biosysteemejä, eläviä eliöitä tai niiden johdannaisia tuotteiden tai prosessien kehittämiseen tai muunteluun tiettyyn tarkoitukseen;
4. 'paikan päällä tapahtuvalla keräämisellä' meren geenivarjojen osalta geenivarjojen keräämistä tai näytteenottoa kansallisen lainkäyttövallan ulkopuolisilla merialueilla;
5. 'yleissopimuksella' 10 päivänä joulukuuta 1982 tehtyä Yhdistyneiden Kansakuntien merioikeusyleissopimusta;
6. 'kumulatiivisilla vaikutuksilla' eri toimintojen yhteis- ja kerrannaisvaikutuksia, mukaan lukien tunnetut aiemmat ja nykyiset sekä kohtuudella ennakoitavissa olevat toiminnot tai samankaltaisten toimintojen toistuminen ajan myötä, sekä

Commented [A1]: digital sequence information on marine genetic resources

Commented [A2]: "area-based management tool" means a tool, including a marine protected area, for...

Commented [A3]: "cumulative impacts" means the combined and incremental impacts resulting from different activities, including known past and present and reasonably foreseeable activities, or from the repetition of similar activities over time, and the consequences of climate change, ocean acidification and related impacts

ilmastonmuutoksen, valtameren happamoitumisen ja niihin liittyvien vaikutusten seurauksia;

7. 'ympäristövaikutusten arvioinnilla' menettelyä, jossa tunnustetaan ja arvioidaan tietyn toiminnan mahdolliset vaikutukset päätöksenteon tueksi;

8. 'meren geenivarjoilla' mitä tahansa meren kasveista, eläimistä, mikrobeista tai muusta alkuperästä peräisin olevaa ainesta, joka sisältää tosiasiallisesti tai mahdollisesti arvokkaita toiminnallisia perintötekijöitä;

9. 'suojellulla merialueella' maantieteellisesti määriteltyä merialuetta, joka on nimetty ja jota hoidetaan erityisten pitkän aikavälin biologisen monimuotoisuuden suojelutavoitteiden saavuttamiseksi ja jolla voidaan tarvittaessa sallia kestävä käyttö edellyttäen, että se on suojelutavoitteiden mukaista;

10. 'meriteknologialla' muun muassa käyttäjäystävällisessä muodossa olevia tietoja meritieteistä ja niihin liittyvistä merenkulkualan toiminnoista ja palveluista; käsikirjoja, ohjeita, kriteerejä, standardeja ja vertailumateriaaleja; näytteiden ottamiseen ja menetelmien käyttöön tarkoitettuja laitteita; havainnointitiloja ja -laitteita paikan päällä tehtäviä havaintoja, analyysejä ja kokeita varten; tietokone- ja tietokoneohjelmistoja, mukaan lukien mallit ja mallintamistekniikat; asiaan liittyvää biotekniikkaa; ja meren biologisen monimuotoisuuden säilyttämiseen ja kestävään käyttöön liittyvää asiantuntemusta, tietämystä, taitoja, teknistä, tieteellistä ja oikeudellista osaamista sekä analyysimenetelmiä;

11. 'osapuolella' valtiota tai alueellista taloudellisen yhdentymisen järjestöä, joka on sitoutunut tähän sopimukseen ja jonka osalta tämä sopimus on voimassa;

12. 'alueellisella taloudellisen yhdentymisen järjestöllä' tietyn alueen täysivaltaisten valtioiden muodostamaa järjestöä, jolle sen jäsenvaltiot ovat siirtäneet toimivaltaa tämän sopimuksen soveltamisalaan kuuluvissa asioissa ja joka on sen sisäisten menettelyjen mukaisesti asianmukaisella tavalla valtuutettu allekirjoittamaan, ratifioimaan tai hyväksymään tämä sopimus taikka liittymään siihen;

13. 'kestävällä käytöllä' biologisen monimuotoisuuden osien käyttöä siten, että käytön laatu tai määrä ei pitkällä aikavälillä johda biologisen monimuotoisuuden vähenemiseen, ja joka siten tukee biologisen monimuotoisuuden mahdollisuuksia tyydyttää nykyisten ja tulevien sukupolvien tarpeet ja pyrkimykset;

14. 'meren geenivarojen käytöllä' keinoja, joilla toteutetaan meren geenivarojen geneettisten ja/tai biokemiallisten koostumusten tutkimusta ja kehittämistä, edellä 3 kohdassa olevan määritelmän mukaisen biotekniikan soveltaminen mukaan luettuna.

2 artikla Yleinen tavoite

Tämän sopimuksen tavoitteena on varmistaa biologisen monimuotoisuuden säilyttäminen ja kestävä käyttö kansallisen lainkäyttövallan ulkopuolisilla merialueilla tällä hetkellä ja pitkällä aikavälillä panemalla tehokkaasti täytäntöön yleissopimuksen asiaa koskevat määräykset sekä jatkamalla kansainvälistä yhteistyötä ja koordinoitua.

3 artikla Soveltamisala

Tätä sopimusta sovelletaan kansallisen lainkäyttövallan ulkopuolisiin alueisiin.

Commented [A4]: "marine genetic resources" means any material of marine plant, animal, microbial or other origin containing functional units of heredity of actual or potential value

Commented [A5]: "marine protected area"

Commented [A6]: ? merellistä? (related marine operations and services)

Commented [A7]: mihin liittyy? > tietokoneet ja tietokoneohjelmistot? (computer and computer software, including models and modelling techniques)

4 artikla

Poikkeukset

Tätä sopimusta ei sovelleta sota-aluksiin, sotilasilma-aluksiin eikä merivoimien apualuksiin. Tätä sopimusta ei II osaa lukuun ottamatta sovelleta muihin aluksiin eikä ilma-aluksiin, jotka ovat osapuolen omistuksessa tai käytössä ja joita käytetään kyseisellä hetkellä ainoastaan valtion muihin kuin kaupallisiin tehtäviin. Jokaisen osapuolen tulee kuitenkin asianmukaisin toimin, jotka eivät heikennä sen omistamien tai käyttämien alusten tai ilma-alusten toimintaa tai toimintamahdollisuuksia, huolehtia siitä, että tällaiset alukset ja ilma-alukset toimivat, siinä määrin kuin on kohtuullista ja tarkoituksenmukaista, tämän sopimuksen mukaisesti.

5 artikla

Tämän sopimuksen ja yleissopimuksen suhde asiaankuuluviin oikeudellisiin välineisiin ja kehyksiin sekä asiaankuuluviin maailmanlaajuisiin, alueellisiin, osa-alueellisiin ja alakohtaisiin elimiin

1. Tätä sopimusta tulkitaan ja sovelletaan yleissopimuksen yhteydessä ja yhdenmukaisesti sen kanssa. Tämän sopimuksen määräykset eivät rajoita valtioiden yleissopimuksen mukaisia oikeuksia, lainkäyttövaltaa ja velvollisuuksia, mukaan lukien enintään 200 meripeninkulman etäisyydellä sijaitsevan talousvyöhykkeen ja mannerjalustan sekä sitä kauempana sijaitsevan mannerjalustan osalta.
2. Tätä sopimusta tulkitaan ja sovelletaan tavalla, joka ei heikennä asiaankuuluvia oikeudellisia välineitä ja kehyksiä eikä asiaankuuluvia maailmanlaajuisia, alueellisia, osa-alueellisia ja alakohtaisia elimiä ja joka edistää johdonmukaisuutta ja koordinoitua kyseisten välineiden, kehysten ja elinten kanssa.
3. Tämä sopimus ei vaikuta yleissopimuksen tai muiden siihen liittyvien sopimusten ulkopuolisten valtioiden oikeudelliseen asemaan näiden välineiden osalta.

6 artikla

Rajoittamattomuus

Tämä sopimus, mukaan luettuna sopimuspuolten konferenssin tai sen apuelinten päätökset tai suositukset ja niiden perusteella toteutetut toimet ja toiminnot, ei rajoita täysivaltaisuutta, täysivaltaisia oikeuksia eikä lainkäyttövaltaa, ei myöskään niihin liittyvien riitojen osalta, eikä sitä voi käyttää perusteena näitä koskevien vaatimusten esittämiselle tai epämiselle.

7 artikla

Yleiset periaatteet ja lähestymistavat

Tämän sopimuksen tavoitteiden saavuttamiseksi osapuolten on noudatettava seuraavia periaatteita ja lähestymistapoja:

- a) aiheuttamisperiaate;
- b) yleissopimukseen sisältyvä ihmiskunnan yhteisen perinnön periaate;

Commented [A8]: the polluter-pays principle

c) meritieteellisen tutkimuksen vapaus yhdessä muiden aavan meren vapauksien kanssa;

d) oikeudenmukaisuuden periaate sekä hyötyjen oikeudenmukainen ja tasapuolinen jakaminen;

e) tapauksen mukaan ennalta varautumisen periaate tai ennalta varautuva lähestymistapa;

f) ekosysteemiin perustuva lähestymistapa;

g) yhdennetty lähestymistapa valtamerien hoitoon;

h) lähestymistapa, jolla parannetaan ekosysteemin häiriönsietokykyä muun muassa ilmastonmuutoksen ja valtamerien happamoitumisen kielteisiä vaikutuksia vastaan, sekä ylläpidetään ekosysteemin eheyttä ja palautetaan se, mukaan lukien hiilen kierrätyspalvelut, jotka tukevat valtamerien roolia ilmastossa;

i) parhaan käytettävissä olevan tieteen ja tieteellisen tiedon käyttö;

j) alkuperäiskansojen ja paikallisyhteisöjen asiaa koskevan perinteisen tietämyksen käyttö, jos sitä on saatavilla;

k) alkuperäiskansojen tai tapauksen mukaan paikallisyhteisöjen oikeuksia koskevien velvoitteidensa kunnioittaminen, edistäminen ja huomioon ottaminen toteuttaessaan toimia biologisen monimuotoisuuden säilyttämiseksi ja kestävästä käytön edistämiseksi kansallisen lainkäyttövallan ulkopuolisilla merialueilla;

l) Periaate, jonka mukaan vahinkoja ja vaaroja ei siirretä suoraan eikä välillisesti alueelta toiselle eikä tietäntyyppistä pilaantumista muunneta muun tyyppiseksi toteutettaessa toimenpiteitä meriympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi, vähentämiseksi ja valvomiseksi;

m) pienten kehittyvien saarivaltioiden ja vähiten kehittyneiden maiden erityisolosuhteiden täysimääräinen tunnustaminen;

n) sisämaassa sijaitsevien kehittyvien valtioiden erityisetujen ja -tarpeiden tunnustaminen.

Commented [A9]: the precautionary principle or precautionary approach, as appropriate

Commented [A10]: an ecosystem approach

Commented [A11]: an approach that builds ecosystem resilience... > lähestymistapa, jonka mukaan...?

8 artikla Kansainvälinen yhteistyö

1. Osapuolet tekevät tämän sopimuksen mukaista yhteistyötä biologisen monimuotoisuuden säilyttämiseksi ja kestävästä käytön edistämiseksi kansallisen lainkäyttövallan ulkopuolisilla merialueilla muun muassa vahvistamalla ja tehostamalla yhteistyötä asiaankuuluvien oikeudellisten välineiden ja kehysten sekä asiaankuuluvien maailmanlaajuisten, alueellisten, osa-alueellisten ja alakohtaisten elinten kanssa ja edistämällä yhteistyötä näiden kesken tämän sopimuksen tavoitteiden saavuttamiseksi.

2. Osapuolet pyrkivät soveltuviin tapauksiin edistämään tämän sopimuksen tavoitteita osallistuessaan päätöksentekoon muissa asiaankuuluvissa oikeudellisissa välineissä, kehyksissä tai maailmanlaajuisissa, alueellisissa, osa-alueellisissa tai alakohtaisissa elimissä.

3. Osapuolet edistävät kansainvälistä yhteistyötä meritieteellisessä tutkimuksessa sekä meriteknologian kehittämisessä ja siirrossa yleissopimuksen mukaisesti tämän sopimuksen tavoitteiden tukemiseksi.

II OSA

MEREN GEENIVARAT, MUKAAN LUETTUNA HYÖTYJEN OIKEUDENMUKAINEN JA TASAPUOLINEN JAKAMINEN

9 artikla Tavoitteet

Tämän osan tavoitteet ovat

a) kansallisen lainkäyttövallan ulkopuolisten merialueiden geenivarioiden ja tällaisia geenivaroja koskevaan digitaaliseen sekvenssitietokantaan liittyvästä toiminnasta saatavan hyödyn oikeudenmukainen ja tasapuolinen jakaminen biologisen monimuotoisuuden säilyttämiseksi ja kestävästä käytöstä edistämiseksi kansallisen lainkäyttövallan ulkopuolisilla merialueilla;

b) osapuolten, erityisesti kehittyvien valtioiden ja varsinkin vähiten kehittyneiden maiden, sisämaavaltioiden, maantieteellisesti epäedullisessa asemassa olevien valtioiden, pienten kehittyvien saarivaltioiden, Afrikan rantavaltioiden, saaristovaltioiden ja keskitulotason kehittyvien maiden valmiuksien luominen ja kehittäminen kansallisen lainkäyttövallan ulkopuolisten merialueiden geenivarioiden ja tällaisia geenivaroja koskevaan digitaaliseen sekvenssitietokantaan liittyvien toimintojen toteuttamiseksi;

c) merkittävästi tämän sopimuksen täytäntöönpanoa edistävän tietämyksen, tieteellisen ymmärryksen ja teknologisten innovaatioiden tuottaminen muun muassa kehittämällä ja toteuttamalla meritieteellistä tutkimusta;

d) meriteknologian kehittäminen ja siirto tämän sopimuksen mukaisesti.

10 artikla Soveltaminen

1. Tämän sopimuksen määräyksiä sovelletaan kansallisen lainkäyttövallan ulkopuolisten merialueiden geenivarioiden ja tällaisia geenivaroja koskevaan digitaaliseen sekvenssitietokantaan liittyvään toimintaan, jos tiedot on kerätty ja tietokantaa tuotettu sen jälkeen, kun tämä sopimus on tullut asianomaisen osapuolen osalta voimaan. Tämän sopimuksen määräysten soveltaminen ulottuu ennen sopimuksen voimaantuloa kerättyjen tai tuotetun kansallisen lainkäyttövallan ulkopuolisten merialueiden geenivarojen ja tällaisia geenivaroja koskevan digitaalisen sekvenssitietokannan käyttöön, jollei osapuoli tee 70 artiklan mukaista kirjallista poikkeusta allekirjoittaessaan, ratifioidessaan tai hyväksyessään sopimuksen tai liittyessään siihen.

2. Tämän osan säännöksiä ei sovelleta seuraaviin:

a) asiaa koskevan kansainvälisen oikeuden nojalla säännelty kalastus ja siihen liittyvä toiminta; tai

b) kalat tai muut meren elolliset luonnonvarat, jotka on tunnetusti pyydytetty kalastuksessa ja kalastukseen liittyvässä toiminnassa kansallisen lainkäyttövallan ulkopuolisilta alueilta, lukuun ottamatta tapauksia, joissa tällaisia kaloja tai muita meren elollisia luonnonvaroja säännellään tämän osan mukaisena käytönä.

3. Tämän osan velvoitteita ei sovelleta osapuolen sotilaalliseen toimintaan, mukaan lukien muuta kuin kaupallista tehtävää suorittavien valtion alusten ja ilma-alusten sotilaallinen toiminta. Tämän osan velvoitteita, jotka koskevat kansallisen

lainkäyttövallan ulkopuolisten merialueiden geenivarojen ja tällaisia geenivaroja koskevan digitaalisen sekvenssitietokannan käyttöä, sovelletaan osapuolen muuhun kuin sotilaalliseen toimintaan.

11 artikla

Kansallisen lainkäyttövallan ulkopuolisten merialueiden geenivareihin liittyvät toiminnot

1. Kansallisen lainkäyttövallan ulkopuolisten merialueiden geenivareihin ja tällaisia geenivaroja koskevaan digitaaliseen sekvenssitietokantaan liittyviä toimintoja voivat toteuttaa kaikki osapuolet maantieteellisestä sijainnistaan riippumatta sekä osapuolten lainkäyttövaltaan kuuluvat luonnolliset henkilöt tai oikeushenkilöt. Tällaiset toiminnot on toteutettava tämän sopimuksen mukaisesti.
2. Osapuolet edistävät yhteistyötä kaikessa kansallisen lainkäyttövallan ulkopuolisten merialueiden geenivareihin ja tällaisia geenivaroja koskevaan digitaaliseen sekvenssitietokantaan liittyvässä toiminnassa.
3. Meren geenivarojen kerääminen paikan päällä kansallisen lainkäyttövallan ulkopuolisilla alueilla on suoritettava ottaen asianmukaisesti huomioon rantavaltioiden oikeudet ja oikeutetut edut niiden kansalliseen lainkäyttövaltaan kuuluvilla alueilla ja ottaen asianmukaisesti huomioon muiden valtioiden edut kansallisen lainkäyttövallan ulkopuolisilla alueilla yleissopimuksen mukaisesti. Tätä varten osapuolet pyrkivät tapauksen mukaan tekemään yhteistyötä, myös 51 artiklan mukaisesti määriteltujen tiedonvälitysjärjestelmän toimintaa koskevien erityisten yksityiskohtaisten sääntöjen avulla, tämän sopimuksen täytäntöönpanemiseksi.
4. Mikään valtio ei saa vaatia eikä harjoittaa täysivaltaisuutta tai täysivaltaisia oikeuksia kansallisen lainkäyttövallan ulkopuolisten merialueiden geenivareihin nähden. Tällaista vaatimusta tai täysivaltaisuuden tai täysivaltaisten oikeuksien harjoittamista ei tunnusteta.
5. Meren geenivarojen kerääminen paikan päällä kansallisen lainkäyttövallan ulkopuolisilla alueilla ei ole oikeusperusta millekään vaatimukselle meriympäristön tai sen luonnonvarojen osasta.
6. Kansallisen lainkäyttövallan ulkopuolisten merialueiden geenivareihin ja tällaisia geenivaroja koskevaan digitaaliseen sekvenssitietokantaan liittyvät toiminnot ovat kaikkien valtioiden edun mukaisia ja koko ihmiskunnan edun mukaisia erityisesti ihmiskunnan tieteellisen tietämyksen edistämiseksi ja meren biologisen monimuotoisuuden säilyttämisen ja kestäväen käytön edistämiseksi ottaen erityisesti huomioon kehittyvien valtioiden edut ja tarpeet.
7. Kansallisen lainkäyttövallan ulkopuolisten merialueiden geenivareihin ja tällaisia geenivaroja koskevaan digitaaliseen sekvenssitietokantaan liittyvät toiminnot toteutetaan yksinomaan rauhanomaisiin tarkoituksiin.

12 artikla

Ilmoitus kansallisen lainkäyttövallan ulkopuolisten merialueiden geenivareihin ja tällaisia geenivaroja koskevaan digitaaliseen sekvenssitietokantaan liittyvistä toiminnoista kansallisen lainkäyttövallan ulkopuolisilla alueilla

1. Osapuolet toteuttavat tarvittavat lainsäädännölliset, hallinnolliset tai toimintalinjaa koskevat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että tiedot ilmoitetaan tiedonvälitysjärjestelmään tämän osan mukaisesti.

2. Seuraavat tiedot on ilmoitettava tiedonvälitysjärjestelmään kuusi kuukautta tai mahdollisimman aikaisin ennen meren geenivarojen keräämistä paikan päällä kansallisen lainkäyttövallan ulkopuolisilla alueilla:

a) keräämisen luonne ja tavoitteet, mukaan lukien tapauksen mukaan kaikki ohjelmat, joihin kerääminen kuuluu;

b) tutkimuksen kohde tai, jos se on tiedossa, kohteena olevat tai kerättävät meren geenivarat sekä tarkoitukset, joita varten kyseiset geenivarat kerätään;

c) maantieteelliset alueet, joilla keräys on tarkoitus suorittaa;

d) tiivistelmä keräysmenetelmästä ja -keinoista, mukaan lukien aluksen nimi, vetoisuus, tyyppi ja luokka, käytetyt tieteelliset laitteet ja/tai tutkimusmenetelmät;

e) tiedot muista panoksista ehdotettuihin merkittäviin ohjelmiin;

f) tutkimusalusten suunniteltu saapumispäivä ja lopullinen lähtöpäivä tai laitteiden asennus- ja purkamispäivä;

g) tutkimuksen toimeenpanevien laitosten ja tutkimusta johtavien henkilöiden nimet;

h) kaikkien valtioiden tieteilijöiden, erityisesti kehittyvien valtioiden tieteilijöiden, mahdollisuus osallistua hankkeeseen tai liittyä siihen;

i) missä määrin katsotaan, että valtioilla, jotka saattavat tarvita ja pyytää teknistä apua, erityisesti kehittyvillä valtioilla, olisi oltava mahdollisuus osallistua hankkeeseen tai olla edustettuina siinä;

j) avoimen ja vastuullisen tiedonhallinnan mukaisesti laadittu tiedonhallintasuunnitelma, jossa otetaan huomioon nykyinen kansainvälinen käytäntö.

3. Edellä 2 kohdassa tarkoitetun ilmoituksen saatuaan tiedonvälitysjärjestelmän on luotava automaattisesti BBNJ-standardoitu erätunniste (BBNJ = meren biologinen monimuotoisuus kansallisen lainkäyttövallan ulkopuolisilla merialueilla).

4. Jos tiedonvälitysjärjestelmään ennen suunniteltua tiedonkeruuta toimitettuihin tietoihin tulee olennaisia muutoksia, päivitetty tiedot on ilmoitettava tiedonvälitysjärjestelmään kohtuullisen ajan kuluessa ja mahdollisuuksien mukaan viimeistään paikan päällä tapahtuvan tiedonkeruun alkaessa.

5. Osapuolten on varmistettava, että seuraavat tiedot ja BBNJ-standardoitu erätunniste ilmoitetaan tiedonvälitysjärjestelmään heti, kun ne ovat saatavilla, mutta viimeistään vuoden kuluttua meren geenivarojen keräämisestä paikan päällä kansallisen lainkäyttövallan ulkopuolisilla alueilla:

a) arkisto tai tietokanta, johon **meren geenivaroja koskeva digitaalinen sekvenssitietokanta** on tallennettu tai tallennetaan;

b) tieto siitä, mihin kaikki paikan päällä kerätyt meren geenivarat tallennetaan tai missä niitä säilytetään;

c) selvitys maantieteellisestä alueesta, jolta meren geenivarat on kerätty, mukaan lukien tiedot keruun leveys- ja pituusasteesta ja syvyydestä sekä toteutetun toiminnan tulokset, siinä määrin kuin ne ovat saatavilla;

d) tarvittavat päivitykset edellä 2 kohdan j alakohdassa tarkoitettuun tiedonhallintasuunnitelmaan.

6. Osapuolten on varmistettava, että kansallisen lainkäyttövallan ulkopuolisten merialueiden geenivarista otettujen näytteiden ja tällaisia geenivaroja koskevan digitaalisen sekvenssitietokannan, jotka ovat niiden lainkäyttövaltaan kuuluvissa arkistoissa tai tietokannoissa, voidaan havaita olevan peräisin kansallisen lainkäyttövallan ulkopuolisilta alueilta, voimassa olevan kansainvälisen käytännön mukaisesti ja siinä määrin kuin se on käytännössä mahdollista.

7. Osapuolten on varmistettava, että niiden lainkäyttövaltaan kuuluvat tietokannat ja mahdollisuuksien mukaan arkistot laativat joka toinen vuosi yhteenvetokertomuksen niiden BBNJ-standardoituun erätunnisteseen liittyvien meren geenivarojen ja digitaalisen sekvenssitietokannan saatavuudesta ja asettavat kertomuksen 15 artiklan mukaisesti perustetun saatavuutta ja hyötyjen jakoa käsittelevän komitean saataville.

8. Jos kansallisen lainkäyttövallan ulkopuolisten merialueiden geenivarat ja mahdollisuuksien mukaan tällaisia geenivaroja koskeva digitaalinen sekvenssitietokanta ovat niiden lainkäyttövaltaan kuuluvien luonnollisten henkilöiden tai oikeushenkilöiden käytettävissä, mukaan lukien kaupallistaminen, osapuolten on varmistettava, että seuraavat tiedot, mukaan lukien BBNJ-standardoitu erätunniste, jos se on käytettävissä, ilmoitetaan tiedonvälitysjärjestelmään heti, kun tällaiset tiedot ovat saatavilla:

a) tieto siitä, mistä voidaan löytää käytön tulokset, kuten julkaisut ja myönnetty patentit, jos ne ovat saatavilla ja jos se on mahdollista, sekä kehitetyt tuotteet;

b) yksityiskohtaiset tiedot tiedonvälitysjärjestelmään tehdystä tiedonkeruun jälkeisestä ilmoituksesta, joka koskee käytön kohteena olleita meren geenivaroja, jos kyseiset tiedot ovat saatavilla;

c) tieto siitä, missä käytettävää alkuperäistä näytettä säilytetään;

d) käytettävien meren geenivarojen tai käytettävän meren geenivaroja koskevan digitaalisen sekvenssitietokannan saatavuutta koskevat yksityiskohtaiset säännöt ja tiedonhallintasuunnitelmat;

e) kun tuote on saatettu markkinoille, tiedot merkityksellisten tuotteiden myynnistä ja mahdollisesta jatkokehityksestä, jos ne ovat saatavilla.

13 artikla

Kansallisen lainkäyttövallan ulkopuolisten merialueiden geenivariihin liittyvä alkuperäiskansojen ja paikallisyhteisöjen perinteinen tietämys

Osapuolet toteuttavat tarvittaessa lainsäädännöllisiä, hallinnollisia tai toimintalinjaa koskevia toimenpiteitä varmistaakseen, että alkuperäiskansojen ja paikallisyhteisöjen hallussa olevaan kansallisen lainkäyttövallan ulkopuolisten merialueiden geenivariihin liittyvään perinteiseen tietämykseen päästään käsiksi vain, jos nämä alkuperäiskansat ja paikallisyhteisöt ovat antaneet etukäteen vapaasta tahdostaan tietoon perustuvan suostumuksen tai hyväksynnän ja ovat osallisina kyseisessä toiminnassa. Tällaisen perinteisen tietämyksen saantia voidaan helpottaa tiedonvälitysjärjestelmällä. Tällaisen perinteisen tietämyksen saatavuuden ja käytön on tapahduttava yhteisesti sovituin ehdoin.

14 artikla

Hyötyjen oikeudenmukainen ja tasapuolinen jakaminen

Commented [A12]: vai niihin kohdistuneista hauista? an aggregate report on access to marine genetic resources and digital sequence information linked to their "BBNJ" standardized batch identifier

1. Kansallisen lainkäyttövallan ulkopuolisten merialueiden geenivaroihin ja tällaisia geenivaroja koskevaan digitaaliseen sekvenssitietokantaan liittyvästä toiminnasta saatava hyöty on jaettava oikeudenmukaisesti ja tasapuolisesti tämän osan mukaisesti siten, että se edistää biologisen monimuotoisuuden säilyttämistä ja kestäväää käyttöä kansallisen lainkäyttövallan ulkopuolisilla merialueilla.

2. Muut kuin rahalliset edut jaetaan tämän sopimuksen mukaisesti. Näitä ovat muun muassa seuraavat:

a) pääsy näytteisiin ja näytekokoelmiin voimassa olevan kansainvälisen käytännön mukaisesti;

b) pääsy digitaaliseen sekvenssitietokantaan nykyisen kansainvälisen käytännön mukaisesti;

c) avoin pääsy löydettävään, saavutettavaan, yhteentoimivaan ja uudelleenkäytettävään (FAIR-periaatteiden mukaiseen) tieteelliseen tietoon nykyisen kansainvälisen käytännön sekä avoimen ja vastuullisen tiedonhallinnan mukaisesti;

d) 12 artiklan mukaisesti toimitettujen ilmoitusten sisältämät tiedot sekä BBNJ-standardoidut erätunnisteet julkisesti haettavassa ja saatavilla olevassa muodossa;

e) meriteknologian siirto tämän sopimuksen V osassa määrättyjen asiaa koskevien yksityiskohtaisten sääntöjen mukaisesti;

f) valmiuksien kehittäminen, joka voi tapahtua esimerkiksi rahoittamalla tutkimusohjelmia, ja kumppanuusmahdollisuudet, etenkin suoraan asiaan liittyvät ja merkittävät, tutkimushankkeissa toimiville tieteilijöille ja tutkijoille, sekä erityisesti kehittyvissä valtioissa käynnistetyt kohdennetut aloitteet, ottaen huomioon pienten kehittyvien saarivaltioiden ja vähiten kehittyneiden maiden erityisolosuhteet;

g) teknisen ja tieteellisen yhteistyön lisääminen erityisesti kehittyvien valtioiden tieteilijöiden ja tieteellisten laitosten kanssa;

h) muut sopimuspuolten konferenssin määrittämät edut ottaen huomioon 15 artiklan mukaisesti perustetun saatavuutta ja hyötyjen jakoa käsittelevän komitean suositukset.

3. Osapuolten on toteutettava tarvittavat lainsäädännölliset, hallinnolliset tai toimintalinjaa koskevat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että kansallisen lainkäyttövallan ulkopuolisten merialueiden geenivarat ja tällaisia geenivaroja koskeva digitaalinen sekvenssitietokanta sekä niiden BBNJ-erätunnisteet, jotka ovat osapuolten lainkäyttövaltaan kuuluvien luonnollisten tai oikeushenkilöiden käytettävissä, tallennetaan julkisiin arkistoihin ja tietokantoihin, joita ylläpidetään joko kansallisesti tai kansainvälisesti, viimeistään kolmen vuoden kuluttua tällaisen käytön aloittamisesta tai heti kun ne ovat saatavilla, ottaen huomioon nykyinen kansainvälinen käytäntö.

4. Kansallisen lainkäyttövallan ulkopuolisten merialueiden geenivarojen ja tällaisia geenivaroja koskevan digitaalisen sekvenssitietokannan saatavuuteen osapuolen lainkäyttövaltaan kuuluvissa arkistoissa ja tietokannoissa voidaan soveltaa seuraavia kohtuullisia ehtoja:

a) tarve säilyttää meren geenivarojen fyysinen koskemattomuus;

b) kohtuulliset kustannukset sen geenipankin, biotietokannan tai tietokannan ylläpidosta, jossa näytettä tai tietoja säilytetään;

c) kohtuulliset kustannukset merigeenivarojen ja niitä koskevien tietojen saatavuuden tarjoamisesta;

Commented [A13]: biorepository; repository käännetty muuten arkistoksi

d) muut kohtuulliset ehdot, jotka ovat tämän sopimuksen tavoitteiden mukaisia;

kehittyvien valtioiden tutkijoille ja tutkimuslaitoksille voidaan tarjota pääsy oikeudenmukaisin ja edullisin ehdoin, ilman täyttää vastiketta ja etuoikeutetusti.

5. Kansallisen lainkäyttövallan ulkopuolisten merialueiden geenivarojen ja tällaisia geenivaroja koskevan digitaalisen sekvenssitietokannan käytöstä saatava rahallinen hyöty, mukaan lukien kaupallistaminen, on jaettava oikeudenmukaisesti ja tasapuolisesti 52 artiklalla perustetun rahoitusmekanismin avulla kansallisen lainkäyttövallan ulkopuolisten merialueiden biologisen monimuotoisuuden säilyttämiseksi ja kestävästi käyttämiseksi.

6. Tämän sopimuksen voimaantulon jälkeen sen osapuolina olevat teollisuusmaat suorittavat vuosittaiset rahoitusosuudet 52 artiklassa tarkoitettuun erityisrahastoon. Osapuolen rahoitusosuus on 50 prosenttia kyseisen osapuolen arvioidusta osuudesta talousarvioon, jonka sopimuspuolten konferenssi on hyväksynyt 47 artiklan 6 kohdan e alakohdan mukaisesti. Tällaista maksua jatketaan, kunnes sopimuspuolten konferenssi tekee jäljempänä 7 kohdassa tarkoitettua päätöksen.

7. Sopimuspuolten konferenssi päättää kansallisen lainkäyttövallan ulkopuolisten merialueiden geenivarojen ja tällaisia geenivaroja koskevan digitaalisen sekvenssitietokannan käytöstä saatavan rahallisen hyödyn jakamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä ottaen huomioon 15 artiklan mukaisesti perustetun saatavuutta ja hyötyjen jakoa käsittelevän komitean suositukset. Jos kaikki keinot yksimielisyyden saavuttamiseksi on käytetty, päätös tehdään läsnä olevien ja äänestävien osapuolten kolmen neljäsosan enemmistöllä. Maksut suoritetaan 52 artiklan mukaisesti perustetun erityisrahaston kautta. Yksityiskohtaisiin sääntöihin voivat kuulua esimerkiksi seuraavat:

a) erämaksut;

b) tuotteiden kaupallistamiseen liittyvät maksut tai suoritukset, mukaan lukien tietyn prosentiosuuden maksaminen tuotteiden myynnistä saaduista tuloista;

c) porrastettu maksu, joka maksetaan määräajoin ja joka perustuu monipuolisiin indikaattoreihin, joilla mitataan osapuolen toiminnan kokonaisuusmäärää;

d) muut sopimuspuolten konferenssin päättämät muodot, joissa otetaan huomioon saatavuutta ja hyötyjen jakoa käsittelevän komitean suositukset.

8. Sopimuspuolten konferenssin hyväksyessä yksityiskohtaiset säännöt osapuoli voi antaa ilmoituksen, jonka mukaan yksityiskohtaiset säännöt eivät tule voimaan kyseisen osapuolen osalta enintään neljään vuoteen, jotta tarpeelliselle täytäntöönpanolle jäisi aikaa. Tällaisen ilmoituksen antava osapuoli jatkaa edellä 6 kohdassa tarkoitettua maksun suorittamista, kunnes uudet yksityiskohtaiset säännöt tulevat voimaan.

9. Päättäessään kansallisen lainkäyttövallan ulkopuolisten merialueiden geenivaroja koskevan digitaalisen sekvenssitietokannan käytöstä saatavan rahallisen hyödyn jakamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä edellä olevan 7 kohdan mukaisesti sopimuspuolten konferenssi ottaa huomioon saatavuutta ja hyötyjen jakoa käsittelevän komitean suositukset ja tunnustaa, että tällaisten yksityiskohtaisten sääntöjen olisi tuettava muita saatavuutta ja hyötyjen jakoa koskevia välineitä ja oltava mukautettavissa niihin.

10. Sopimuspuolten konferenssi tarkastelee ja arvioi joka toinen vuosi kansallisen lainkäyttövallan ulkopuolisten merialueiden geenivarojen ja tällaisia geenivaroja koskevan digitaalisen sekvenssitietokannan käytöstä saatavaa rahallista hyötyä ottaen huomioon 15 artiklan mukaisesti perustetun saatavuutta ja hyötyjen jakoa

Commented [A14]: milestone payments > jaksotetut maksut?

käsittävän komitean suositukset. Ensimmäinen tarkastelu on järjestettävä viimeistään viiden vuoden kuluttua tämän sopimuksen voimaantulosta. Tarkastelussa on käsiteltävä myös edellä 6 kohdassa tarkoitettuja vuosittaisia rahoitusosuuksia.

11. Osapuolten on toteutettava tarvittavat lainsäädännölliset, hallinnolliset tai toimintalinjaa koskevat toimenpiteet varmistaakseen, että sellainen hyöty, jota niiden lainkäyttövaltaan kuuluvat luonnolliset henkilöt tai oikeushenkilöt saavat kansallisen lainkäyttövallan ulkopuolisten merialueiden geenivaroihin ja **tällaisia geenivaroja koskevaan digitaaliseen sekvenssitietokantaan** liittyvästä toiminnasta, jaetaan tämän sopimuksen mukaisesti.

15 artikla

Saatavuutta ja hyötyjen jakoa käsittelevä komitea

1. Perustetaan saatavuutta ja hyötyjen jakoa käsittelevä komitea. Se toimii muun muassa keinona laatia hyötyjen jakamista koskevat suuntaviivat 14 artiklan mukaisesti, jotta varmistetaan avoimuus ja varmistetaan sekä rahallisten että muiden hyötyjen oikeudenmukainen ja tasapuolinen jakaminen.

2. Saatavuutta ja hyötyjen jakoa käsittelevässä komiteassa on 15 jäsentä, joilla on asianmukainen pätevyys asiaan liittyvillä aloilla, jotta voidaan varmistaa komitean tehtävien tehokas hoitaminen. Osapuolet nimeävät ehdokkaat ja sopimuspuolten konferenssi valitsee jäsenet ottaen huomioon sukupuolten tasapuolisen edustuksen ja tasapuolisen maantieteellisen jakauman sekä varmistaen kehittyvien valtioiden, myös vähiten kehittyneiden maiden, pienten kehittyvien saarivaltioiden ja sisämaavaltioiden edustuksen komiteassa. Komitean tehtävnmäärityksestä ja sen toimintaa koskevista yksityiskohtaisista säännöistä päättää sopimuspuolten konferenssi.

3. Komitea voi antaa sopimuspuolten konferenssille suosituksia tähän osaan liittyvistä asioista, muun muassa seuraavista asioista:

a) suuntaviivat tai käytännesäännöt kansallisen lainkäyttövallan ulkopuolisten merialueiden geenivaroihin ja **tällaisia geenivaroja koskevaan digitaaliseen sekvenssitietokantaan** liittyvistä tämän osan mukaisista toiminnoista;

b) toimenpiteet tämän osan mukaisesti tehtyjen päätösten täytäntöönpanemiseksi;

c) maksuosuudet tai rahallisten hyötyjen jakamista koskevat mekanismit 14 artiklan mukaisesti;

d) tähän osaan liittyvät tiedonvälitysjärjestelmää koskevat asiat;

e) tähän osaan liittyvät 52 artiklan mukaisesti perustettua rahoitusmekanismeja koskevat asiat;

f) muut tähän osaan liittyvät asiat, joiden käsittelemistä sopimuspuolten konferenssi voi pyytää saatavuutta ja hyötyjen jakoa käsittelevältä komitealta.

4. Kukin osapuoli asettaa saatavuutta ja hyötyjen jakoa käsittelevän komitean saataville tiedonvälitysjärjestelmän kautta tämän sopimuksen nojalla vaadittavat tiedot, joihin kuuluvat seuraavat:

a) saatavuuteen ja hyötyjen jakoon liittyvät lainsäädännölliset, hallinnolliset ja toimintalinjaa koskevat toimenpiteet;

b) kansallisten yhteyspisteiden yhteystiedot ja muut asiaankuuluvat tiedot;

c) muut sopimuspuolten konferenssin tekemien päätösten nojalla vaadittavat tiedot.

5. Saatavuutta ja hyötyjen jakoa käsittelevä komitea voi kuulla asiaankuuluvia maailmanlaajuisia, alueellisia, osa-alueellisia ja alakohtaisia elimiä sekä helpottaa niiden kanssa käytävää tietojenvaihtoa toimivaltaansa kuuluvista toiminnoista, mukaan luettuna hyötyjen jako, meren geenivarjoja koskevan digitaalisen sekvenssitietokannan käyttö, parhaat käytännöt, välineet ja menetelmät, tiedonhallinta ja saadut kokemukset.

6. Saatavuutta ja hyötyjen jakoa käsittelevä komitea voi antaa sopimuspuolten konferenssille suosituksia edellä olevan 5 kohdan nojalla saaduista tiedoista.

16 artikla **Seuranta ja avoimuus**

1. Kansallisen lainkäyttövallan ulkopuolisten merialueiden geenivaroihin ja tällaisia geenivarjoja koskevaan digitaaliseen sekvenssitietokantaan liittyvien toimintojen seuranta ja avoimuus saavutetaan ilmoittamalla niistä tämän osan mukaisesti tiedonvälitysjärjestelmään käyttäen BBNJ-standardoituja erätunnisteita sekä sopimuspuolten konferenssin hyväksymien, saatavuutta ja hyötyjen jakoa käsittelevän komitean suosittelemien menettelyjen mukaisesti.

2. Osapuolten on määräjain raportoitava saatavuutta ja hyötyjen jakoa käsittelevälle komitealle tämän osan määräysten täytäntöönpanosta, jotka koskevat kansallisen lainkäyttövallan ulkopuolisten merialueiden geenivaroihin ja tällaisia geenivarjoja koskevaan digitaaliseen sekvenssitietokantaan liittyvää toimintaa ja siitä saatavan hyödyn jakamista, tämän osan mukaisesti.

3. Saatavuutta ja hyötyjen jakoa käsittelevän komitean on laadittava kertomus, joka perustuu tiedonvälitysjärjestelmästä saatuihin tietoihin, ja asetettava se osapuolten saataville, jotta nämä voivat esittää huomautuksia. Saatavuutta ja hyötyjen jakoa käsittelevä komitea toimittaa kertomuksen ja saadut huomautukset sopimuspuolten konferenssin käsiteltäväksi. Sopimuspuolten konferenssi voi saatavuutta ja hyötyjen jakoa käsittelevän komitean suosituksen huomioon ottaen laatia tämän artiklan täytäntöönpanemiseksi asianmukaiset suuntaviivat, joissa otetaan huomioon osapuolten kansalliset valmiudet ja olosuhteet.

III OSA **ALUEKOHTAISTEN HOITOVÄLINEIDEN, KUTEN** **SUOJELTUIJEN MERIALUEIDEN, KALTAISET** **TOIMENPITEET**

17 artikla **Tavoitteet**

Tämän osan tavoitteena on

a) suojelua vaativien alueiden säilyttäminen ja kestävä käyttö muun muassa luomalla kattava aluekohtaisten hoitovälineiden järjestelmä, jossa on ekologisesti edustavia ja hyvin yhteenliitettyjä suojeltujen merialueiden verkostoja;

b) yhteistyön ja koordinoinnin vahvistaminen aluekohtaisten hoitovälineiden, myös suojeltujen merialueiden, käytössä, valtioiden, asiaankuuluvien oikeudellisten välineiden ja kehysten sekä asiaankuuluvien maailmanlaajuisien, alueellisten, osa-alueellisten ja alakohtaisten elinten välillä;

c) biologisen monimuotoisuuden ja ekosysteemien suojelu, säilyttäminen, ennallistaminen ja ylläpitäminen, myös niiden tuottavuuden ja terveyden

Commented [A15]: protect, preserve, restore and maintain

parantamiseksi, ja stressitekijöiden sietokyvyn vahvistaminen, mukaan luettuna ilmastomuutokseen, valtameren happamoitumiseen ja meren pilaantumiseen liittyvät stressitekijät;

d) elintarviketurvan ja muiden sosioekonomisten tavoitteiden tukeminen, mukaan luettuna kulttuuriarvojen suojelu;

e) osapuolina olevien kehittyvien valtioiden tukeminen, erityisesti vähiten kehittyneiden maiden, sisämaavaltioiden, maantieteellisesti epäedullisessa asemassa olevien valtioiden, pienten kehittyvien saarivaltioiden, Afrikan rantavaltioiden, saaristovaltioiden ja keskitulotason kehittyvien maiden, ottaen huomioon pienten kehittyvien saarivaltioiden erityisolosuhteet, aluekohtaisten hoitovälineiden, myös suojeltujen merialueiden, kehittämisessä, täytöntöönpanossa, seurannassa, hallinnoinnissa ja täytöntöönpanon valvonnassa kehittämällä valmiuksia ja kehittämällä ja siirtämällä meriteknologiaa.

18 artikla Maantieteellinen soveltamisala

Aluekohtaisten hoitovälineiden, mukaan luettuna suojellut merialueet, perustaminen ei saa sisältää kansallisen lainkäyttövallan piiriin kuuluvia alueita, eikä sitä saa käyttää perusteena täysivaltaisuutta, täysivaltaisia oikeuksia tai lainkäyttövaltaa koskevien vaatimusten esittämiselle tai epäämiseksi, ei myöskään niihin liittyvien riitojen osalta. Sopimuspuolten konferenssi ei harkitse päätösehdotuksia tällaisten aluekohtaisten hoitovälineiden perustamiseksi, suojellut merialueet mukaan luettuna, eikä tällaisia ehdotuksia tule missään tapauksessa tulkita täysivaltaisuutta, täysivaltaisia oikeuksia tai lainkäyttövaltaa koskevien vaatimusten tunnustamiseksi tai epäämiseksi.

19 artikla Ehdotukset

1. Osapuolten on toimitettava tämän osan mukaisten aluekohtaisten hoitovälineiden, myös suojeltujen merialueiden, perustamista koskevat ehdotukset joko yksin tai yhdessä sihteeristölle.

2. Osapuolet tekevät tarvittaessa yhteistyötä ja kuulevat asiaankuuluvia sidosryhmiä tässä osassa tarkoitettujen ehdotusten kehittämiseksi. Tällaisia sidosryhmiä ovat muun muassa valtiot ja maailmanlaajuiset, alueelliset, osaluueelliset ja alakohtaiset elimet sekä kansalaisyhteiskunta, tiedeyhteisö, yksityinen sektori, alkuperäiskansat ja paikallisyhteisöt.

3. Ehdotukset on laadittava parhaan käytettävissä olevan tieteen ja tieteellisen tiedon sekä, jos saatavilla, alkuperäiskansojen ja paikallisyhteisöjen asiaa koskevan perinteisen tietämyksen perusteella ottaen huomioon ennalta varautumisen periaate ja ekosysteemiin perustuva lähestymistapa.

4. Määritettyjä alueita koskevien ehdotusten on sisällettävä seuraavat keskeiset elementit:

a) ehdotuksen kohteena olevan alueen maantieteellinen tai alueellinen kuvaus viittaamalla liitteessä I määriteltyihin ohjeellisiin perusteisiin;

b) tiedot kaikista sellaisista liitteessä I määritellyistä perusteista sekä 5 kohdan mukaisesti kehitetyistä ja tarkistetuista perusteista, joita on sovellettu alueen määrittämisessä;

Commented [A16]: spatial

c) ihmisten toiminta alueella, mukaan luettuna se, miten alkuperäiskansat ja paikallisyhteisöt käyttävät aluetta, ja toiminnan mahdolliset vaikutukset;

d) kuvaus meriympäristön ja biologisen monimuotoisuuden tilasta määritellyllä alueella;

e) kuvaus säilyttämistavoitteista ja soveltuviissa tapauksissa kestävästä käytön tavoitteista, joita aiotaan soveltaa alueella;

f) luonnos hoitosuunnitelmaksi, joka sisältää ehdotetut toimenpiteet ja jossa haahmotellaan ehdotetut seuranta-, tutkimus- ja tarkastelutoimet määriteltyjen tavoitteiden saavuttamiseksi;

g) ehdotetun alueen ja toimenpiteiden mahdollinen kesto;

h) tiedot mahdollisista valtioiden, mukaan luettuna alueen viereiset rantavaltiot, ja/tai asiaankuuluvien maailmanlaajuisien, alueellisten, osa-alueellisten ja alakohtaisten elinten kuulemisista;

i) tiedot asiaankuuluvien oikeudellisten välineiden ja kehysten mukaisesti ja asiaankuuluvien maailmanlaajuisien, alueellisten, osa-alueellisten ja alakohtaisten elinten toimesta toteutetuista aluekohtaisista hoitovälineistä, myös suojelluista merialueista;

j) asiaa koskeva tieteellinen aineisto ja mahdollinen alkuperäiskansojen ja paikallisyhteisöjen perinteinen tietämys.

5. Tällaisten alueiden määrittämistä koskeviin ohjeellisiin perusteisiin kuuluvat tapauksen mukaan liitteessä I määritellyt perusteet, ja tieteellinen ja tekninen elin voi tarvittaessa kehittää ja tarkistaa niitä sopimuspuolten konferenssin harkittavaksi ja hyväksyttäväksi.

6. Muut ehdotusten sisältöä koskevat vaatimukset, mukaan luettuna yksityiskohtaiset säännöt edellä 5 kohdassa tarkoitettujen ohjeellisten perusteiden soveltamisesta, sekä edellä 4 kohdan b alakohdassa tarkoitettu ehdotuksia koskeva ohjeistus laaditaan tarvittaessa tieteellisessä ja teknisessä elimessä sopimuspuolten konferenssin harkittavaksi ja hyväksyttäväksi.

20 artikla

Ehdotusten julkisuus ja alustava tarkastelu

Saatuaan kirjallisen ehdotuksen sihteeristö asettaa sen julkisesti saataville ja toimittaa sen tieteelliselle ja tekniselle elimelle alustavaa tarkastelua varten. Tarkastelun tarkoituksena on varmistaa, että ehdotus sisältää 19 artiklassa vaaditut tiedot, myös tässä osassa ja liitteessä I kuvatut suuntaa-antavat perusteet. Tarkastelun tulokset asetetaan julkisesti saataville, ja sihteeristö välittää ne ehdotuksen esittäjälle. Ehdotuksen esittäjä palauttaa ehdotuksen sihteeristölle otettuaan huomioon tieteellisen ja teknisen elimen alustavan tarkastelun. Sihteeristö ilmoittaa asiasta osapuolille ja asettaa palautetun ehdotuksen julkisesti saataville sekä edistää 21 artiklan mukaisia kuulemisia.

21 artikla

Ehdotuksia koskevat kuulemiset ja ehdotusten arviointi

1. Edellä olevan 19 artiklan mukaisesti toimitettuja ehdotuksia koskevien kuulemisten on oltava osallistavia, läpinäkyviä ja avoimia kaikille asianomaisille sidosryhmille, mukaan luettuna valtiot ja maailmanlaajuiset, alueelliset, osa-

alueelliset ja alakohtaiset elimet sekä kansalaisyhteiskunta, tiedeyhteisö, alkuperäiskansat ja paikallisyhteisöt.

2. Sihteeristö edistää kuulemista ja kerää kannanottoja seuraavasti:

a) valtioille, erityisesti alueen viereisille rantavaltioille, on ilmoitettava ja niitä on kehotettava toimittamaan muun muassa

- i) näkemykset ehdotuksen eduista ja maantieteellisestä soveltamisalasta;
- ii) muu asiaa koskeva tieteellinen aineisto;
- iii) tiedot mahdollisista nykyisistä toimenpiteistä tai toiminnoista kansalliseen lainkäyttövaltaan kuuluvilla viereisillä alueilla tai alueeseen liittyvillä alueilla sekä (täällaisilla?) kansallisen lainkäyttövallan ulkopuolisilla alueilla;
- iv) näkemykset ehdotuksen mahdollisista vaikutuksista kansalliseen lainkäyttövaltaan kuuluviin alueisiin;
- v) muut merkitykselliset tiedot;

b) Asiaankuuluvia oikeudellisia välineitä ja kehyksiä hallinnoiville elimille sekä asiaankuuluville maailmanlaajuisille, alueellisille, osa-alueellisille ja alakohtaisille elimille on ilmoitettava ja, niitä on kehotettava toimittamaan muun muassa

- i) näkemykset ehdotuksen eduista;
- ii) muu asiaa koskeva tieteellinen aineisto;
- iii) tiedot kyseisellä välineellä, järjestelmällä tai elimellä kyseisellä alueella tai viereisillä alueilla toteutetuista nykyisistä toimenpiteistä;
- iv) näkemykset ehdotuksessa yksilöityjen toimenpiteiden näkökohdista ja hoitosuunnitelman luonnoksen muista osista, jotka kuuluvat kyseisen elimen toimivaltaan;
- v) näkemykset kaikista asiaankuuluvista lisätoimenpiteistä, jotka kuuluvat kyseisen välineen, kehyksen tai elimen toimivaltaan;
- vi) muut merkitykselliset tiedot;

c) Alkuperäiskansoja ja paikallisyhteisöjä, joilla on asiaankuuluvaa perinteistä tietämystä, tiedeyhteisöä, kansalaisyhteiskuntaa ja muita asiaankuuluvia sidosryhmiä on kehotettava toimittamaan muun muassa

- i) näkemykset ehdotuksen eduista;
- ii) muu asiaa koskeva tieteellinen aineisto;
- iii) alkuperäiskansojen ja paikallisyhteisöjen asiaa koskeva perinteinen tietämys;
- iv) muut merkitykselliset tiedot.

3. Sihteeristö on asetettava edellä olevan 2 kohdan mukaisesti saadut kannanotot julkisesti saataville.

4. Jos ehdotettu toimenpide vaikuttaa alueisiin, jotka ovat kokonaan valtioiden talousvyöhykkeiden ympäröimiä, ehdotuksen esittäjien on

a) toteutettava kohdennettuja ja ennakoivia kuulemisia tällaisten valtioiden kanssa ja annettava ennakkoilmoitus;

b) tarkasteltava tällaisten valtioiden näkemyksiä ja huomautuksia ehdotetusta toimenpiteestä ja annettava kirjalliset vastaukset, joissa käsitellään erityisesti kyseisiä

näkemyksiä ja huomautuksia, ja tarvittaessa tarkistettava ehdotettua toimenpidettä niiden mukaisesti.

5. Ehdotuksen esittäjän on otettava huomioon kuulemisjakson aikana saadut kannanotot sekä tieteellisen ja teknisen elimen näkemykset ja tiedot ja tarvittaessa tarkistettava ehdotusta vastaavasti tai vastattava merkittäviin kannanottoihin, joita ei ole otettu huomioon ehdotuksessa.

6. Kuulemisjakso on määräaikainen.

7. Tarkistettu ehdotus toimitetaan tieteelliselle ja tekniselle elimelle, joka arvioi ehdotuksen ja antaa suosituksia sopimuspuolten konferenssille.

8. Kuulemis- ja arviointimenettelyä koskevia yksityiskohtaisia sääntöjä, myös kestoja, tarkennetaan tarvittaessa tieteellisen ja teknisen elimen ensimmäisessä kokouksessa sopimuspuolten konferenssin harkittavaksi ja hyväksyttäväksi ottaen huomioon pienten kehittyvien saarivaltioiden erityisolosuhteet.

22 artikla

Aluekohtaisten hoitovälineiden, kuten suojeltujen merialueiden, perustaminen

1. Lopullisen ehdotuksen ja hoitosuunnitelman luonnoksen perusteella, ottaen huomioon tämän osan mukaisesti perustetun kuulemismenettelyn aikana saadut kannanotot ja tieteellisen aineiston sekä tieteellisen ja teknisen elimen tieteelliset lausunnot ja suositukset, sopimuspuolten konferenssi

a) tekee päätökset **aluekohtaisten hoitovälineiden, kuten suojeltujen merialueiden**, perustamisesta ja niihin liittyvistä toimenpiteistä;

b) voi tehdä päätöksiä asiaankuuluvien oikeudellisten välineiden ja kehysten sekä asiaankuuluvien maailmanlaajuisten, alueellisten, osa-alueellisten ja alakohtaisten elinten hyväksymien toimenpiteiden kanssa **yhteesopivista toimenpiteistä** yhteistyössä ja koordinoitusti kyseisten välineiden, kehysten ja elinten kanssa;

c) voi antaa suosituksia tämän sopimuksen osapuolille sekä maailmanlaajuisille, alueellisille, osa-alueellisille ja alakohtaisille elimille edistääkseen asiaankuuluvien toimenpiteiden hyväksymistä tällaisten välineiden, kehysten ja elinten avulla ja näiden valtuuksien mukaisesti, jos ehdotetut toimenpiteet kuuluvat muiden maailmanlaajuisten, alueellisten, osa-alueellisten tai alakohtaisten elinten toimivaltaan.

2. Kun sopimuspuolten konferenssi tekee tämän artiklan mukaisia päätöksiä, se kunnioittaa asiaankuuluvien oikeudellisten välineiden ja kehysten sekä asiaankuuluvien maailmanlaajuisten, alueellisten, osa-alueellisten ja alakohtaisten elinten toimivaltaa eikä heikennä sitä.

3. Sopimuspuolten konferenssi järjestää säännöllisiä kuulemisia, joilla tehostetaan yhteistyötä ja koordinoitua asiaankuuluvien oikeudellisten välineiden ja kehysten sekä asiaankuuluvien maailmanlaajuisten, alueellisten, osa-alueellisten ja alakohtaisten elinten kanssa ja niiden välillä **aluekohtaisten hoitovälineiden, myös suojeltujen merialueiden**, osalta sekä tällaisten välineiden ja kehysten nojalla hyväksytyjen ja tällaisten elinten toteuttamien asiaan liittyvien toimenpiteiden koordinoitua.

4. Kansallisen lainkäyttövallan ulkopuolisten merialueiden biologisen monimuotoisuuden säilyttämistä ja kestävää käyttöä koskevan kansainvälisen yhteistyön ja koordinoitua edistämiseksi sopimuspuolten konferenssi voi tämän

Commented [A17]: compatible

osan tavoitteiden saavuttamisen ja täytäntöönpanon niin vaatiessa harkita ja, jollei edellä 1 ja 2 kohdasta muuta johdu, tarvittaessa päättää kehittää mekanismin, joka koskee asiaankuuluvien oikeudellisten välineiden ja kehysten tai asiaankuuluvien maailmanlaajusten, alueellisten, osa-alueellisten tai alakohtaisten elinten hyväksymiä olemassa olevia aluekohtaisia hoitovälineitä, myös suojeltuja merialueita.

5. Sopimuspuolten konferenssin tämän osan mukaisesti hyväksymät päätökset ja suositukset eivät saa heikentää kansalliseen lainkäyttövaltaan kuuluvilla alueilla toteutettujen toimenpiteiden tehokkuutta, ja ne on tehtävä ottaen asianmukaisesti huomioon kaikkien valtioiden oikeudet ja velvollisuudet yleissopimuksen mukaisesti. Tapauksissa, joissa tämän osan mukaisesti ehdotetut toimenpiteet vaikuttaisivat tai niiden voidaan kohtuudella olettaa vaikuttavan sellaisten merenalaisten alueiden merenpohjan ja sen sisustan yläpuoliseen veteen, joilla rantavaltio käyttää täysivaltaisia oikeuksiaan yleissopimuksen mukaisesti, näissä toimenpiteissä on otettava asianmukaisesti huomioon tällaisten rantavaltioiden täysivaltaiset oikeudet. Tätä tarkoitusta varten järjestetään kuulemisia tämän osan määräysten mukaisesti.

6. Tapauksissa, joissa tämän osan mukaisesti perustettu aluekohtainen hoitoväline, kuten suojeltu merialue, kuuluu myöhemmin joko kokonaan tai osittain rantavaltion kansalliseen lainkäyttövaltaan, kansalliseen lainkäyttövaltaan kuuluva osa lakkaa välittömästi olemasta voimassa. Kansallisen lainkäyttövallan ulkopuolelle jäävä osa pysyy voimassa, kunnes sopimuspuolten konferenssi seuraavassa kokouksessaan tarkastelee sitä ja päättää tarvittaessa, muutetaanko aluekohtaista hoitovälinettä, mukaan lukien suojeltu merialue, tai kumotaanko se.

7. Kun asiaankuuluva oikeudellinen väline tai kehys tai asiaankuuluva maailmanlaajuinen, alueellinen, osa-alueellinen tai alakohtainen elin on perustettu tai sen toimivaltaa on muutettu, sopimuspuolten konferenssin tämän osan mukaisesti hyväksymä aluekohtainen hoitoväline, myös suojeltu merialue, mukaan luettuna siihen liittyvät toimenpiteet, joka myöhemmin kuuluu tällaisen välineen, kehysten tai elimen toimivaltaan joko kokonaan tai osittain, pysyy voimassa, kunnes sopimuspuolten konferenssi tarkastelee sitä uudelleen ja päättää tiiviissä yhteistyössä ja koordinoitusti kyseisen välineen, kehysten tai elimen kanssa tapauksen mukaan pitää voimassa aluekohtaisen hoitovälineen, myös suojellun merialueen, ja siihen liittyvät toimenpiteet, muuttaa sitä tai kumota sen.

23 artikla

Päätöksenteko

1. Yleissääntö on, että tämän osan mukaiset päätökset ja suositukset tehdään yksimielisesti.
2. Jos yksimielisyyttä ei saavuteta, tämän osan mukaiset päätökset ja suositukset tehdään läsnä olevien ja äänestävien osapuolten kolmen neljäsosan enemmistöllä. Sitä ennen sopimuspuolten konferenssi päättää läsnä olevien ja äänestävien osapuolten kahden kolmasosan enemmistöllä, että kaikki keinot yksimielisyyden saavuttamiseksi on käytetty.
3. Tämän osan mukaisesti tehdyt päätökset tulevat voimaan 120 päivän kuluttua siitä sopimuspuolten konferenssin kokouksesta, jossa ne tehtiin, ja ne sitovat kaikkia osapuolia.
4. Osapuoli voi edellä 3 kohdassa tarkoitettun 120 päivän määräajan kuluessa ilmoittaa sihteeristölle kirjallisesti vastustavansa tämän osan mukaisesti tehtyä päätöstä, eikä päätös tällöin sido kyseistä osapuolta. Päätöstä koskeva vastalause

voidaan peruuttaa milloin tahansa kirjallisella ilmoituksella sihteeristölle, jolloin päätös sitoo kyseistä osapuolta 90 päivän kuluttua vastalauseen peruuttamispäivästä.

5. Osapuolen, joka esittää edellä olevan 4 kohdan mukaisen vastalauseen, on sen kanssa samanaikaisesti toimitettava sihteeristölle kirjallisesti vastalauseen perustelut, joiden on perustuttava yhteen tai useampaan seuraavista syistä:

a) päätös on ristiriidassa tämän sopimuksen tai vastustavan osapuolen yleissopimuksen mukaisten oikeuksien ja velvollisuuksien kanssa;

b) päätöksen muoto tai sisältö syrjii perusteettomasti vastustavaa osapuolta;

c) tehtyään kaikki kohtuulliset ponnistelut päätöksen noudattamiseksi osapuoli ei voi käytännössä noudattaa sitä vastalauseen esittämishetkellä.

6. Osapuolen, joka esittää edellä olevan 4 kohdan mukaisen vastalauseen, on mahdollisuuksien mukaan toteutettava vaihtoehtoisia toimenpiteitä tai lähestymistapoja, jotka vastaavat vaikutukseltaan sen vastustamaa päätöstä, eikä se saa toteuttaa toimenpiteitä tai toimia, jotka heikentäisivät sen vastustaman päätöksen tehokkuutta, paitsi jos tällaiset toimenpiteet tai toimet ovat välttämättömiä vastustavan osapuolen yleissopimuksen mukaisten oikeuksien ja velvollisuuksien toteuttamiseksi.

7. Vastustava osapuoli raportoi edellä olevan 6 kohdan täytäntöönpanosta 4 kohdan mukaisen ilmoituksensa antamista seuraavalle sopimuspuolten konferenssin varsinaiselle kokoukselle ja sen jälkeen määräajoin antaakseen tietoja 26 artiklan mukaista seurantaa ja tarkastelua varten.

8. Edellä olevan 4 kohdan mukaisesti tehty päätöstä koskeva vastalause voidaan uusia vain, jos vastustava osapuoli pitää sitä edelleen tarpeellisena, joka kolmas vuosi päätöksen voimaantulon jälkeen. Uusimisesta ilmoitetaan kirjallisesti sihteeristölle. Tällaiseen kirjalliseen ilmoitukseen on sisällyttävä selvitys alkuperäisen vastalauseen perusteista.

9. Jos edellä olevan 8 kohdan mukaista uusimista koskevaa ilmoitusta ei saada, vastalauseen katsotaan peruuntuneen automaattisesti, jolloin päätös sitoo kyseistä osapuolta 120 päivän kuluttua vastalauseen peruuntumisesta. Sihteeristö ilmoittaa asiasta osapuolelle 60 päivää ennen päivää, jona vastalause peruuntuu automaattisesti.

10. Sihteeristö saattaa tämän osan mukaisesti hyväksytyt sopimuspuolten konferenssin päätökset ja niitä koskevat vastalauseet julkisesti saataville ja toimittaa ne kaikille valtioille ja asiaankuuluville oikeudellisille välineille ja kehyksille sekä asiaankuuluville maailmanlaajuisille, alueellisille, osa-alueellisille ja alakohtaisille elimille.

24 artikla

Kiireelliset toimenpiteet

1. Sopimuspuolten konferenssi tekee päätökset sellaisista kansallisen lainkäyttövallan ulkopuolisilla alueilla toteutettavista toimenpiteistä, joita voidaan tarvittaessa soveltaa hätätilanteessa, jos luonnonilmiö tai ihmisen aiheuttama katastrofi on aiheuttanut tai todennäköisesti aiheuttaa vakavaa tai peruuttamatonta vahinkoa biologiselle monimuotoisuudelle kansallisen lainkäyttövallan ulkopuolisilla merialueilla, sen varmistamiseksi, että vakava tai peruuttamaton vahinko ei pahene.

2. Tämän artiklan nojalla hyväksytyt toimenpiteet pidetään tarpeellisina vain, jos asiaankuuluvien oikeudellisten välineiden tai kehysten tai asiaankuuluvien maailmanlaajusten, alueellisten, osa-alueellisten tai alakohtaisten elinten kuulemisen

jälkeen vakavaa tai peruuttamatonta haittaa ei voida hallita riittävän ajoissa soveltamalla tämän sopimuksen muita artikloja tai asiaankuuluvien oikeudellisten välineiden tai kehysten taikka asiaankuuluvien maailmanlaajuisten, alueellisten, osa-alueellisten tai alakohtaisten elinten avulla.

3. Häätilanteessa toteutettavien toimenpiteiden on perustuttava parhaaseen käytettävissä olevaan tieteeseen ja tieteelliseen tietoon sekä alkuperäiskansojen ja paikallisyhteisöjen asiaa koskevaan perinteiseen tietämykseen, jos sitä on saatavilla, ja niissä on otettava huomioon ennalta varautumisen periaate. Osapuolet voivat ehdottaa tai tieteellinen ja tekninen elin suosittaa tällaisia toimenpiteitä, ja ne voidaan hyväksyä istuntojen välillä. Toimenpiteet ovat väliaikaisia, ja niitä on harkittava uudelleen päätöstä varten niiden hyväksymistä seuraavassa sopimuspuolten konferenssin kokouksessa.

4. Toimenpiteiden voimassaolo päättyy kahden vuoden kuluttua niiden voimaantulosta, tai sopimuspuolten konferenssi lopettaa niiden voimassaolon aikaisemmin, kun ne on korvattu tämän osan mukaisesti perustetuilla **aluelkohtaisilla hoitovälineillä, myös suojelluilla merialueilla**, ja niihin liittyvillä toimenpiteillä tai toimilla, jotka on hyväksynyt asiaankuuluva oikeudellinen väline tai kehys tai asiaankuuluva maailmanlaajuinen, alueellinen, osa-alueellinen tai alakohtainen elin, tai voimassaolo lopetetaan sopimuspuolten konferenssin päätöksellä, kun toimenpiteen edellyttämät olosuhteet lakkaavat olemasta.

5. Tarvittaessa tieteellinen ja tekninen elin laatii kiireellisten toimenpiteiden vahvistamista koskevat menettelyt ja ohjeet, myös kuulemismenettelyt, sopimuspuolten konferenssin harkittavaksi ja hyväksyttäväksi mahdollisimman pian. Tällaisten menettelyjen on oltava osallistavien ja avoimien.

25 artikla

Täytäntöönpano

1. Osapuolten on varmistettava, että niiden lainkäyttövaltaan tai valvontaan kuuluvat toiminnot kansallisen lainkäyttövallan ulkopuolisilla alueilla toteutetaan tämän osan nojalla tehtyjen päätösten mukaisesti.

2. Tämän sopimuksen määräykset eivät estä osapuolta toteuttamasta tämän osan mukaisesti hyväksytyjen toimenpiteiden lisäksi tiukempia toimenpiteitä kansalaistensa ja alustensa osalta tai lainkäyttövaltaansa tai valvontaansa kuuluvien toimintojen osalta kansainvälisen oikeuden mukaisesti ja sopimuksen tavoitteiden tukemiseksi.

3. Tämän osan nojalla hyväksytyjen toimenpiteiden täytäntöönpano ei saisi aiheuttaa kohtuutonta suoraa tai epäsuoraa rasitetta osapuolille, jotka ovat pieniä kehittyviä saarivaltioita tai vähiten kehittyneitä maita.

4. Osapuolet edistävät tarvittaessa toimenpiteiden hyväksymistä asiaankuuluvissa oikeudellisissa välineissä ja kehyksissä sekä asiaankuuluvissa maailmanlaajuisissa, alueellisissa, osa-alueellisissa ja alakohtaisissa elimissä, joiden jäseniä ne ovat, sopimuspuolten konferenssin tämän osan mukaisesti tekemien päätösten ja suositusten täytäntöönpanon tukemiseksi.

5. Osapuolten on kannustettava niitä valtioita, joilla on oikeus tulla tämän sopimuksen osapuoliksi, erityisesti niitä, joiden toiminta, alukset tai kansalaiset toimivat perustetun **aluelkohtaisen hoitovälineen, myös suojellun merialueen**, kohteena olevalla alueella, hyväksymään toimenpiteitä, joilla tuetaan sopimuspuolten konferenssin päätöksiä ja suosituksia tämän osan mukaisesti perustetuista **aluelkohtaisista hoitovälineistä, myös suojelluista merialueista**.

6. Osapuoli, joka ei ole jonkin asiaankuuluvan oikeudellisen välineen tai kehyksen osapuoli tai osallistuja taikka asiaankuuluvan maailmanlaajuisen, alueellisen, osa-alueellisen tai alakohtaisen elimen jäsen ja joka ei muutoin suostu soveltamaan tällaisten välineiden ja kehysten nojalla vahvistettuja ja tällaisten elinten vahvistamia toimenpiteitä, ei vapaudu velvoitteesta tehdä yleissopimuksen ja tämän sopimuksen mukaisesti yhteistyötä kansallisen lainkäyttövallan ulkopuolisten merialueiden biologisen monimuotoisuuden säilyttämiseksi ja kestäväksi käyttämiseksi.

26 artikla

Seuranta ja tarkastelu

1. Osapuolten on yksin tai yhdessä raportoitava sopimuspuolten konferenssille tämän osan mukaisesti perustettujen aluekohtaisten hoitovälineiden, myös suojeltujen merialueiden, täytäntöönpanosta ja niihin liittyvistä toimenpiteistä. Sihteeristön on asetettava tällaiset raportit sekä jäljempänä 2 ja 3 kohdassa tarkoitetut tiedot ja tarkastelu julkisesti saataville.
2. Asiaankuuluvia oikeudellisia välineitä ja kehyksiä sekä asiaankuuluvia maailmanlaajuisia, alueellisia, osa-alueellisia ja alakohtaisia elimiä pyydetään antamaan sopimuspuolten konferenssille tiedot sellaisten toimenpiteiden täytäntöönpanosta, jotka ne ovat hyväksyneet tämän osan mukaisesti perustettujen aluekohtaisten hoitovälineiden, myös suojeltujen merialueiden, tavoitteiden saavuttamiseksi.
3. Tämän osan mukaisesti perustettuja aluekohtaisia hoitovälineitä, myös suojeltuja merialueita, ja niihin liittyviä toimenpiteitä on seurattava ja tarkasteltava määräajoin tieteellisessä ja teknisessä elimessä ottaen huomioon edellä 1 ja 2 kohdassa tarkoitetut raportit ja tiedot.
4. Edellä 3 kohdassa tarkoitetussa tarkastelussa tieteellinen ja tekninen elin arvioi tämän osan mukaisesti perustettujen aluekohtaisten hoitovälineiden, myös suojeltujen merialueiden, tehokkuutta, mukaan luettuna niihin liittyvät toimenpiteet, ja edistymistä niiden tavoitteiden saavuttamisessa, sekä antaa neuvoja ja suosituksia sopimuspuolten konferenssille.
5. Tarkastelun jälkeen sopimuspuolten konferenssi tekee tarvittaessa päätöksiä tai antaa suosituksia sopimuspuolten konferenssin hyväksymien aluekohtaisten hoitovälineiden, myös suojeltujen merialueiden, sekä niihin liittyvien toimenpiteiden muuttamisesta, laajentamisesta tai peruuttamisesta parhaan käytettävissä olevan tieteen ja tieteellisen tiedon sekä mahdollisesti saatavilla olevan alkuperäiskansojen ja paikallisyhteisöjen asiaa koskevan perinteisen tietämyksen perusteella ottaen huomioon ennalta varautumisen periaatteen ja ekosysteemiin perustuvan lähestymistavan.

IV OSA

YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTI

27 artikla

Tavoitteet

Tämän osan tavoitteena on

- a) ympäristövaikutusten arviointia koskevien yleissopimuksen määräysten toteuttaminen kansallisen lainkäyttövallan ulkopuolisilla alueilla vahvistamalla menettelyt, kynnysarvot ja muut vaatimukset osapuolten suorittamille ja raportoimille arvioinneille;

b) sen varmistaminen, että tämän osan soveltamisalaan kuuluvia toimintoja arvioidaan ja toteutetaan merkittävien haitallisten vaikutusten ehkäisemiseksi, lieventämiseksi ja hallitsemiseksi tarkoituksena meriympäristön suojeleminen ja säilyttäminen;

c) kumulatiivisten vaikutusten ja kansalliseen lainkäyttövaltaan kuuluviin alueisiin kohdistuvien vaikutusten huomioon ottamisen tukeminen;

d) strategisten ympäristöarviointien mahdollistaminen;

e) johdonmukaisen ympäristövaikutusten arviointikehyksen saavuttaminen kansallisen lainkäyttövallan ulkopuolisilla alueilla toteutettaville toiminnoille;

f) osapuolten, erityisesti kehittyvien valtioiden, erityisesti vähiten kehittyneiden maiden, sisämaavaltioiden, maantieteellisesti epäedullisessa asemassa olevien valtioiden, pienten kehittyvien saarivaltioiden, Afrikan rantavaltioiden, saaristovaltioiden ja keskitulotason kehittyvien maiden valmiuksien kehittäminen ja vahvistaminen ympäristövaikutusten arviointien ja strategisten ympäristöarviointien laatimiseksi, toteuttamiseksi ja arvioimiseksi tämän sopimuksen tavoitteiden tueksi.

28 artikla

Velvollisuus toteuttaa ympäristövaikutusten arviointi

1. Osapuolten on varmistettava, että niiden lainkäyttövaltaan tai valvontaan kuuluvien kansallisen lainkäyttövallan ulkopuolisilla alueilla toteutettavien suunniteltujen toimintojen mahdolliset vaikutukset meriympäristöön arvioidaan tämän osan mukaisesti, ennen kuin niille myönnetään lupa.

2. Jos osapuoli, jonka lainkäyttövaltaan tai valvontaan suunniteltu kansalliseen lainkäyttövaltaan kuuluvilla merialueilla toteutettava toiminta kuuluu, toteaa, että toiminta voi aiheuttaa meriympäristön huomattavaa pilaantumista tai merkittäviä ja haitallisia muutoksia kansallisen lainkäyttövallan ulkopuolisilla alueilla, kyseisen osapuolen on varmistettava, että tällaisen toiminnan ympäristövaikutukset arvioidaan tämän osan mukaisesti tai että ympäristövaikutukset arvioidaan osapuolen kansallisen menettelyn mukaisesti. Osapuolen, joka toteuttaa tällaisen arvioinnin kansallisen menettelynsä mukaisesti, on

a) asetettava asiaankuuluvat tiedot saataville tiedonvälitysjärjestelmän kautta hyvissä ajoin kansallisen menettelyn aikana;

b) varmistettava, että toimintaa seurataan sen kansallisen menettelyn vaatimusten mukaisesti;

c) varmistettava, että ympäristövaikutusten arviointiraportit ja kaikki asiaankuuluvat seurantaraportit asetetaan saataville tiedonvälitysjärjestelmän kautta tämän sopimuksen mukaisesti.

3. Kun tieteellinen ja tekninen elin on saanut edellä 2 kohdan a alakohdassa tarkoitetut tiedot, se voi esittää huomautuksia sille osapuolelle, jonka lainkäyttövaltaan tai valvontaan suunniteltu toiminta kuuluu.

Commented [A18]: environmental impact assessment report

29 artikla

Tämän sopimuksen suhde asiaankuuluvien oikeudellisten välineiden ja kehysten sekä asiaankuuluvien maailmanlaajuisten, alueellisten, osa-alueellisten ja alakohtaisten elinten mukaisiin ympäristövaikutusten arviointimenettelyihin

1. Osapuolet edistävät ympäristövaikutusten arviointien käyttöä sekä 38 artiklan mukaisesti laadittujen standardien ja/tai ohjeiden hyväksymistä ja täytäntöönpanoa asiaankuuluvissa oikeudellisissa välineissä ja kehyksissä sekä asiaankuuluvissa maailmanlaajuisissa, alueellisissa, osa-alueellisissa ja alakohtaisissa elimissä, joiden jäseniä ne ovat.
2. Sopimuspuolten konferenssi kehittää tämän osan mukaisia mekanismeja, joiden avulla tieteellinen ja tekninen elin voi tehdä yhteistyötä sellaisten asiaankuuluvien oikeudellisten välineiden ja kehysten sekä asiaankuuluvien maailmanlaajuisten, alueellisten, osa-alueellisten ja alakohtaisten elinten kanssa, jotka sääntelevät toimintaa kansallisen lainkäyttövallan ulkopuolisilla alueilla tai suojelevat meriympäristöä.
3. Kehittäessään tai päivittäessään 38 artiklassa tarkoitettuja standardeja tai ohjeita, jotka koskevat tämän sopimuksen osapuolten toteuttamia ympäristövaikutusten arviointeja kansallisen lainkäyttövallan ulkopuolisille alueille suunnitellusta toiminnasta, tieteellinen ja tekninen elin toimii tarvittaessa yhteistyössä asiaankuuluvien oikeudellisten välineiden ja kehysten sekä asiaankuuluvien maailmanlaajuisten, alueellisten, osa-alueellisten ja alakohtaisten elinten kanssa.
4. Suunnitellun toiminnan seulontaa tai ympäristövaikutusten arviointia ei tarvitse suorittaa kansallisen lainkäyttövallan ulkopuolisilla alueilla toteutettavasta toiminnasta edellyttäen, että osapuoli, jonka lainkäyttövaltaan tai valvontaan suunniteltu toiminta kuuluu, määrittää,
 - a) että suunnitellun toiminnan tai toimintaluokan mahdolliset vaikutukset on arvioitu muiden asiaankuuluvien oikeudellisten välineiden tai kehysten vaatimusten mukaisesti tai asiaankuuluvat maailmanlaajuiset, alueelliset, osa-alueelliset tai alakohtaiset elimet ovat arvioineet ne;
 - b) että
 - i) suunnitellun toiminnan osalta jo tehty arviointi vastaa tässä osassa edellytettyä arviointia ja arvioinnin tulokset otetaan huomioon; tai
 - ii) arvioinnista johtuvat asiaankuuluvien oikeudellisten välineiden tai kehysten tai asiaankuuluvien maailmanlaajuisten, alueellisten, osa-alueellisten tai alakohtaisten elinten määräykset tai standardit on suunniteltu ehkäisemään, lieventämään tai hallitsemaan mahdollisia vaikutuksia, jotka jäävät tämän osan mukaisten ympäristövaikutusten arviointien kynnysarvojen alapuolelle, ja niitä on noudatettu.
5. Kun kansallisen lainkäyttövallan ulkopuoliselle merialueelle suunnitellun toiminnan ympäristövaikutusten arviointi on toteutettu asiaankuuluvan oikeudellisen välineen tai kehysten mukaisesti tai asiaankuuluvan maailmanlaajuisen, alueellisen, osa-alueellisen tai alakohtaisen elimen toimesta, asianomaisen osapuolen on varmistettava, että ympäristövaikutusten arviointi **raportti** julkaistaan tiedonvälitysjärjestelmän kautta.
6. Ellei asiaankuuluva oikeudellinen väline tai kehys tai asiaankuuluva maailmanlaajuinen, alueellinen, osa-alueellinen tai alakohtainen elin seuraa ja tarkastele edellä 4 kohdan b alakohdan i alakohdassa asetetut kriteerit täytettäviä

suunniteltuja toimintoja, osapuolet seuraavat ja tarkastelevat toimintoja ja varmistavat, että seuranta- ja tarkasteluraportit julkaistaan tiedonvälitysjärjestelmän kautta.

30 artikla

Ympäristövaikutusten arviointia koskevat kynnsarvot ja tekijät

1. Kun suunnitellulla toiminnalla voi olla enemmän kuin vähäinen tai väliaikainen vaikutus meriympäristöön tai toiminnan vaikutuksia ei tunneta tai ne ymmärretään huonosti, osapuolen, jonka lainkäyttövaltaan tai valvontaan toiminta kuuluu, on suoritettava 31 artiklan mukainen toiminnan seulonta käyttäen 2 kohdassa tarkoitettuja tekijöitä ja

a) seulonnan on oltava riittävän yksityiskohtainen, jotta osapuoli voi arvioida, onko sillä perusteltua aihetta uskoa, että suunniteltu toiminta voi aiheuttaa meriympäristön huomattavaa pilaantumista tai merkittäviä ja haitallisia muutoksia meriympäristöön, ja siihen on sisällyttävä

i) kuvaus suunnitellusta toiminnasta, mukaan lukien sen tarkoitus, sijainti, kesto ja intensiteetti; ja

ii) alustava analyysi mahdollisista vaikutuksista, mukaan lukien kumulatiivisten vaikutusten ja tarvittaessa suunnitellun toiminnan vaihtoehtojen huomioon ottaminen;

b) jos seulonnan perusteella todetaan, että osapuolella on perusteltua aihetta uskoa, että toiminta voi aiheuttaa meriympäristön huomattavaa pilaantumista tai merkittäviä ja haitallisia muutoksia meriympäristöön, toteutetaan ympäristövaikutusten arviointi tämän osan määräysten mukaisesti.

2. Määrittäessään, täyttävätkö osapuolten lainkäyttövaltaan tai valvontaan kuuluvat suunnitellut toiminnot edellä 1 kohdassa tarkoitettua kynnsarvon, osapuolten on otettava huomioon muun muassa seuraavat tekijät:

a) toiminnan tyyppi ja siinä käytetty teknologia sekä tapa, jolla toiminta toteutetaan;

b) toiminnan kesto;

c) toiminnan sijainti;

d) sijaintipaikan ominaisuudet ja ekosysteemi (mukaan luettuna ekologisesti tai biologisesti erityisen merkittävät tai haavoittuvat alueet);

e) toiminnan mahdolliset vaikutukset, mukaan luettuna mahdolliset kumulatiiviset vaikutukset ja mahdolliset vaikutukset kansalliseen lainkäyttövaltaan kuuluviin alueisiin;

f) se, missä määrin toiminnan vaikutuksia ei tunneta tai ne ymmärretään huonosti;

g) muut merkitykselliset ekologiset tai biologiset kriteerit.

31 artikla

Ympäristövaikutusten arviointimenettely

1. Osapuolten on varmistettava, että tämän osan mukaisen ympäristövaikutusten arvioinnin toteuttaminen sisältää seuraavat vaiheet:

a) *Seulonta*. Osapuolet ryhtyvät hyvissä ajoin seulontaan määrittääkseen, edellyttäkö 30 artikla, että niiden lainkäyttövaltaan tai valvontaan kuuluvasta suunnitellusta toiminnasta on toteutettava ympäristövaikutusten arviointi, ja julkistavat päätöksensä:

i) Jos osapuoli toteaa, että ympäristövaikutusten arviointi ei ole tarpeen sen lainkäyttövaltaan tai valvontaan kuuluvan suunnitellun toiminnan osalta, sen on asetettava asiaankuuluvat tiedot, mukaan luettuna 30 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaiset tiedot, julkisesti saataville tämän sopimuksen mukaisen tiedonvälitysjärjestelmän kautta;

ii) Osapuoli voi parhaan käytettävissä olevan tieteen ja tieteellisen tiedon sekä mahdollisesti saatavilla olevan alkuperäiskansojen ja paikallisyhteisöjen asiaa koskevan perinteisen tietämyksen perusteella kirjata näkemyksensä sellaisen suunnitellun toiminnan mahdollisista vaikutuksista, josta on tehty päätös edellä olevan a kohdan i alakohdan mukaisesti, päätöksen tehneelle osapuolelle ja tieteelliselle ja tekniselle elimelle 40 päivän kuluessa päätöksen julkaisemisesta;

iii) Jos näkemyksensä kirjannut osapuoli on ilmaissut huolensa sellaisen suunnitellun toiminnan mahdollisista vaikutuksista, josta päätös tehtiin, kyseisen päätöksen tehneen osapuolen on tarkasteltava näitä huolenaiheita ja se voi tarkistaa päätöstään;

iv) Tarkasteltuaan osapuolen edellä olevan a alakohdan ii alakohdan mukaisesti ilmaisemia huolenaiheita tieteellinen ja tekninen elin tarkastelee ja voi arvioida suunnitellun toiminnan mahdollisia vaikutuksia parhaan käytettävissä olevan tieteen ja tieteellisen tiedon sekä mahdollisesti saatavilla olevan alkuperäiskansojen ja paikallisyhteisöjen asiaa koskevan perinteisen tietämyksen perusteella ja tarvittaessa antaa suosituksia päätöksen tehneelle osapuolelle annettuaan kyseiselle osapuolelle mahdollisuuden vastata kirjattuihin huolenaiheisiin ja ottaen vastauksen huomioon;

v) Osapuolen, joka on tehnyt edellä a kohdan i alakohdassa tarkoitetun päätöksen, on tarkasteltava tieteellisen ja teknisen elimen antamia suosituksia;

vi) Kirjatut näkemykset ja tieteellisen ja teknisen elimen antamat suositukset on asetettava julkisesti saataville, myös tiedonvälitysjärjestelmän kautta;

b) *Laajuuden määrittäminen*. Osapuolet varmistavat, että tunnistetaan keskeiset ympäristövaikutukset ja niiden mahdolliset liitännäisvaikutukset, kuten taloudelliset, sosiaaliset, kulttuuriset ja ihmisten terveyteen kohdistuvat vaikutukset, mukaan luettuna mahdolliset kumulatiiviset vaikutukset ja vaikutukset kansalliseen lainkäyttövaltaan kuuluviin alueisiin, sekä mahdolliset suunnitellun toiminnan vaihtoehdot, jotka sisällytetään tämän osan mukaisesti toteutettaviin ympäristövaikutusten arviointeihin. Laajuus määritellään käyttämällä parasta käytettävissä olevaa tiedettä ja tieteellistä tietoa sekä mahdollisesti saatavilla olevaa alkuperäiskansojen ja paikallisyhteisöjen asiaa koskevaa perinteistä tietämystä;

c) *Vaikutustenarviointi ja arviointi*. Osapuolet varmistavat, että suunniteltujen toimintojen vaikutukset, mukaan luettuna kumulatiiviset vaikutukset ja kansalliseen lainkäyttövaltaan kuuluviin alueisiin kohdistuvat vaikutukset, arvioidaan käyttäen parasta käytettävissä olevaa tiedettä ja tieteellistä tietoa sekä mahdollisesti saatavilla olevaa alkuperäiskansojen ja paikallisyhteisöjen asiaa koskevaa perinteistä tietämystä;

d) *Mahdollisten haitallisten vaikutusten ehkäiseminen, lieventäminen ja hallinta*. Osapuolet varmistavat, että

- i) niiden lainkäyttövaltaan tai valvontaan kuuluvien suunniteltujen toimintojen mahdollisten haitallisten vaikutusten ehkäisemiseksi, lieventämiseksi ja hallitsemiseksi toteutettavat toimenpiteet yksilöidään ja analysoidaan merkittävien haitallisten vaikutusten välttämiseksi. Tällaisiin toimenpiteisiin voi kuulua vaihtoehtojen harkitseminen niiden lainkäyttövaltaan tai valvontaan kuuluvalla suunnitellulle toiminnalle;
- ii) tarvittaessa nämä toimenpiteet sisällytetään ympäristösuunnitelmaan;
- e) Osapuolet varmistavat julkisen ilmoittamisen ja kuulemisen 32 artiklan mukaisesti;
- f) Osapuolet varmistavat ympäristövaikutusten arviointiraportin laatimisen ja julkaisemisen 33 artiklan mukaisesti.

Commented [A19]: environmental management plan

2. Osapuolet voivat tehdä yhteisiä ympäristövaikutusten arviointeja erityisesti pienten kehittyvien saarivaltioiden lainkäyttövaltaan tai valvontaan kuuluvien suunniteltujen toimintojen osalta.

3. Tieteellisen ja teknisen elimen alaisuuteen laaditaan asiantuntijaluettelo. Osapuolet, joilla on puutteelliset valmiudet, voivat pyytää näiltä asiantuntijoilta neuvontaa ja apua lainkäyttövaltaansa tai valvontaansa kuuluvan suunnitellun toiminnan seulojen ja ympäristövaikutusten arviointien toteuttamiseksi ja arvioimiseksi. Kyseisiä asiantuntijoita ei voida nimittää saman toiminnan ympäristövaikutusten arviointimenettelyn toiseen osaan. Neuvontaa ja apua pyytäneen osapuolen on varmistettava, että tällaiset ympäristövaikutusten arvioinnit toimitetaan sen tarkasteltavaksi ja päätettäväksi.

32 artikla

Julkinen ilmoittaminen ja kuuleminen

1. Osapuolten on varmistettava, että suunnitellusta toiminnasta ilmoitetaan hyvissä ajoin julkisesti, myös julkaisemalla se tiedonvälitysjärjestelmän ja sihteeristön kautta, ja että suunnitelluista ja tosiasiallisista aikasidonnaisista mahdollisuuksista, sikäli kuin se on käytännössä mahdollista, ilmoitetaan kaikille valtioille niiden osallistumisen mahdollistamiseksi, erityisesti alueen viereisille rantavaltioille ja sellaisille muille toiminnan lähellä sijaitseville valtioille, joihin vaikutukset kohdistuvat mahdollisesti eniten, sekä ympäristövaikutusten arviointimenettelyyn osallistuville sidosryhmille. Ilmoittaminen ja osallistumismahdollisuudet, mukaan lukien huomautusten esittäminen, on tarvittaessa toteutettava ympäristövaikutusten arviointimenettelyn kaikissa vaiheissa, myös määritettäessä ympäristövaikutusten arvioinnin laajuutta 31 artiklan 1 kohdan b alakohdan mukaisesti ja kun 33 artiklan mukainen ympäristövaikutusten arviointiraportin luonnos on laadittu, ennen kuin tehdään päätös toiminnan hyväksymisestä.

2. Valtiot, joihin vaikutukset kohdistuvat mahdollisesti eniten, määritetään ottamalla huomioon suunnitellun toiminnan luonne ja mahdolliset vaikutukset meriympäristöön, ja niihin on sisällyttävä seuraavat:

a) rantavaltiot, joiden täysivaltaisten oikeuksien käyttämiseen luonnonvarojen tutkimiseksi, hyödyntämiseksi, säilyttämiseksi tai hoitamiseksi toiminnan voidaan kohtuudella olettaa vaikuttavan;

b) valtiot, jotka harjoittavat suunnitellun toiminnan alueella ihmisen toimintaa, mukaan luettuna taloudellinen toiminta, johon voidaan kohtuudella olettaa kohdistuvan vaikutuksia.

3. Sidosryhmiä tässä menettelyssä ovat alkuperäiskansat ja paikallisyhteisöt, joilla on asiaankuuluvaa perinteistä tietämystä, asiaankuuluvat maailmanlaajuiset, alueelliset, osa-alueelliset ja alakohtaiset elimet, kansalaisyhteiskunta, tiedeyhteisö ja yleisö.

4. Julkisen ilmoittamisen ja kuulemisen on 48 artiklan 3 kohdan mukaisesti oltava osallistavaa ja avointa, se on suoritettava hyvissä ajoin ja sen on oltava kohdennettua ja ennakoivaa, kun siihen osallistuu pieniä kehittyviä saarivaltioita.

5. Osapuolten on tarkasteltava kuulemismenettelyn aikana saatuja olennaisia huomautuksia, mukaan lukien alueen viereisiltä rantavaltioilta ja sellaisilta muilta suunnitellun toiminnan lähellä sijaitsevilta valtioilta saadut, joihin vaikutukset kohdistuvat mahdollisesti eniten, ja vastattava niihin tai puututtava niihin. Osapuolten on kiinnitettävä erityistä huomiota huomautuksiin, jotka koskevat mahdollisia vaikutuksia kansalliseen lainkäyttövaltaan kuuluviin alueisiin, ja annettava tarvittaessa kirjallisia vastauksia, joissa käsitellään erityisesti tällaisia huomautuksia, mukaan luettuna mahdolliset lisätoimenpiteet, joilla pyritään puuttamaan näihin mahdollisiin vaikutuksiin. Osapuolten on julkistettava saamansa huomautukset ja vastaukset tai kuvaukset siitä, miten niihin on puututtu.

6. Jos suunniteltu toiminta vaikuttaa aavan meren alueisiin, jotka ovat kokonaan valtioiden talousvyöhykkeiden ympäröimiä, osapuolten on

a) toteutettava kohdennettuja ja ennakoivia kuulemisia tällaisten aluetta ympäröivien valtioiden kanssa ja annettava ennakoilmoitus;

b) tarkasteltava näiden ympäröivien valtioiden näkemyksiä ja huomautuksia suunnitellusta toiminnasta ja annettava kirjalliset vastaukset, joissa käsitellään erityisesti kyseisiä näkemyksiä ja huomautuksia, ja tarvittaessa tarkistettava suunniteltua toimintaa niiden mukaisesti.

7. Osapuolten on varmistettava tämän sopimuksen mukaiseen ympäristövaikutusten arviointimenettelyyn liittyvien tietojen saatavuus. Osapuolia ei kuitenkaan saa vaatia paljastamaan luottamuksellisia tai omistusoikeuden suojaamia tietoja. Jos luottamuksellisia tai omistusoikeuden suojaamia tietoja poistetaan, siitä on mainittava julkisissa asiakirjoissa.

33 artikla

Ympäristövaikutusten arviointiraportit

1. Osapuolet varmistavat, että tämän osan mukaisesti suoritetusta ympäristövaikutusten arvioinnista laaditaan ympäristövaikutusten arviointi **raportti**.

2. Ympäristövaikutusten arviointi **raporttiin** on sisällytettävä vähintään seuraavat: kuvaus suunnitellusta toiminnasta, mukaan lukien sen sijainti; kuvaus laajuuden määrittämisen tuloksista; perustason arviointi meriympäristöstä, johon todennäköisesti kohdistuu vaikutuksia; kuvaus mahdollisista vaikutuksista, mukaan luettuna mahdolliset kumulatiiviset vaikutukset ja mahdolliset vaikutukset kansalliseen lainkäyttövaltaan kuuluviin alueisiin; kuvaus mahdollisista ehkäisemis-, lieventämis- ja hallintatoimenpiteistä; kuvaus epävarmuustekijöistä ja tietämyksen puutteista; tiedot julkisesta kuulemismenettelystä; kuvaus suunnitellun toiminnan kohtuullisten vaihtoehtojen harkitsemisesta; kuvaus jatkotoimista, mukaan luettuna **ympäristösuunnitelma**; ja yleistajuinen yhteenveto.

3. Osapuolen on asetettava ympäristövaikutusten arviointi **raportin** luonnos saataville tiedonvälitysjärjestelmän kautta julkisen kuulemismenettelyn aikana, jotta tieteellinen ja tekninen elin voi tarkastella ja arvioida **raporttia**.

4. Tieteellinen ja tekninen elin voi tarvittaessa hyvissä ajoin esittää osapuolelle huomautuksia ympäristövaikutusten arviointi**raportin** luonnoksesta. Osapuolen on tarkasteltava tieteellisen ja teknisen elimen esittämiä huomautuksia.

5. Osapuolten on julkaistava ympäristövaikutusten arviointia koskevat **raportit** muun muassa tiedonvälitysjärjestelmän kautta. Sihteeristön on varmistettava, että kaikille osapuolille ilmoitetaan hyvissä ajoin **raporttien** julkaisemisesta tiedonvälitysjärjestelmän kautta.

6. Tieteellisen ja teknisen elimen on tarkasteltava lopullisia ympäristövaikutusten arviointi**raportteja** tämän sopimuksen mukaisten asiaankuuluvien käytäntöjen, menettelyjen ja tietämyksen perusteella suuntaviivojen laatimiseksi, mukaan luettuna parhaiden käytäntöjen määrittäminen.

7. Tieteellisen ja teknisen elimen on tarkasteltava ja tarkistettava valikoima julkaistuja tietoja, joita on käytetty seulontamenettelyssä päätettäessä ympäristövaikutusten arvioinnin toteuttamisesta 30 ja 31 artiklan mukaisesti, tämän sopimuksen mukaisten asiaankuuluvien käytäntöjen, menettelyjen ja tietämyksen perusteella suuntaviivojen laatimiseksi, mukaan luettuna parhaiden käytäntöjen määrittäminen.

34 artikla

Päätöksenteko

1. Osapuoli, jonka lainkäyttövaltaan tai määräysvaltaan suunniteltu toiminta kuuluu, on vastuussa sen määrittämisestä, voidaanko se sallia.

2. Määritettäessä, voidaanko suunniteltu toiminta sallia tämän osan mukaisesti, on otettava kaikilta osin huomioon tämän osan mukaisesti toteutettu ympäristövaikutusten arviointi. Päätös luvan myöntämisestä osapuolen lainkäyttövaltaan kuuluvalle tai sen valvonnan alaiselle suunnitellulle toiminnalle tulee tehdä vain, jos osapuoli on lieventämis- tai hallintatoimenpiteet huomioon ottaen todennut pyrkineensä kaikkiin kohtuullisiin keinoin varmistamaan, että toiminta voidaan toteuttaa tavalla, joka on sopuinnossa meriympäristöön kohdistuvien merkittävien haitallisten vaikutusten ehkäisemisen kanssa.

3. Päätösasiakirjoissa on esitettävä selkeästi mahdolliset lieventämistoimenpiteisiin ja seurantavaatimuksiin liittyvät hyväksymishdot. Päätösasiakirjat on julkistettava, myös tiedonvälitysjärjestelmän kautta.

4. Osapuolen pyynnöstä sopimuspuolten konferenssi voi antaa neuvontaa ja apua kyseiselle osapuolelle päätettäessä, voidaanko sen lainkäyttövaltaan tai valvontaan kuuluva suunniteltu toiminta sallia.

35 artikla

Luvan saaneiden toimintojen vaikutusten seuranta

Osapuolet seuraavat parhaan käytettävissä olevan tieteen ja tieteellisen tiedon sekä mahdollisesti saatavilla olevan alkuperäiskansojen ja paikallisyhteisöjen asiaa koskevan perinteisen tietämyksen avulla sellaisten kansallisen lainkäyttövallan ulkopuolisilla alueilla toteutettavien toimintojen vaikutuksia, jotka ne sallivat tai joihin ne osallistuvat, määrittääkseen, aiheuttavatko tällaiset toiminnot todennäköisesti meriympäristön pilaantumista tai onko niillä haitallisia vaikutuksia meriympäristöön. Kukin osapuoli seuraa erityisesti lainkäyttövaltaansa tai valvontaansa kuuluvan luvan saaneen toiminnan ympäristövaikutuksia ja niihin liittyviä vaikutuksia, kuten taloudellisia, sosiaalisia, kulttuurisia ja ihmisten

terveyteen kohdistuvia vaikutuksia, toiminnalle myönnettyssä luvassa asetettujen ehtojen mukaisesti.

36 artikla

Raportointi luvan saaneiden toimintojen vaikutuksista

1. Yksin tai yhdessä toimivien osapuolten on määräajoin raportoitava luvan saaneen toiminnan vaikutuksista ja 35 artiklassa edellytetyn seurannan tuloksista.
2. Seurantareportit on julkistettava muun muassa tiedonvälitysjärjestelmän kautta, ja tieteellinen ja tekninen elin voi tarkastella ja arvioida seurantareportteja.
3. Tieteellisen ja teknisen elimen on tarkasteltava seurantareportteja tämän sopimuksen mukaisten asiaankuuluvien käytäntöjen, menettelyjen ja tietämyksen perusteella luvan saaneiden toimintojen vaikutusten seuraamista koskevien suuntaviivojen laatimiseksi, mukaan luettuna parhaiden käytäntöjen määrittäminen.

37 artikla

Luvan saaneiden toimintojen ja niiden vaikutusten tarkastelu

1. Osapuolten on varmistettava, että 35 artiklan mukaisesti aktiivisesti seurattun luvan saaneen toiminnan vaikutuksia tarkastellaan.
2. Jos osapuoli, jonka lainkäyttövaltaan tai valvontaan toiminta kuuluu, havaitsee merkittäviä haitallisia vaikutuksia, joiden luonnetta tai vakavuutta ei ole ennakoitu ympäristövaikutusten arvioinnissa tai jotka johtuvat toiminnan lupaehtojen rikkomisesta, osapuoli tarkastelee uudelleen päätöstään, jolla toiminnalle on myönnetty lupa, ilmoittaa asiasta sopimuspuolten konferenssille, muille osapuolille ja yleisölle, myös tiedonvälitysjärjestelmän kautta, ja
 - a) vaatii, että näiden vaikutusten ehkäisemiseksi, lieventämiseksi ja/tai hallitsemiseksi ehdotetaan ja pannaan täytäntöön toimenpiteitä, tai ryhtyy muihin tarvittaviin toimiin ja/tai pysäyttää toiminnan tarpeen mukaan; ja
 - b) arvioi kohtuullisessa ajassa edellä olevan a) alakohdan mukaisesti toteutetut toimenpiteet tai toimet.
3. Tieteellinen ja tekninen elin voi 36 artiklan mukaisesti saatujen raporttien perusteella ilmoittaa luvan antaneelle osapuolelle, jos se katsoo, että toiminnalla voi olla merkittäviä haitallisia vaikutuksia, joita ei ole ennakoitu ympäristövaikutusten arvioinnissa tai jotka johtuvat luvan saaneen toiminnan lupaehtojen rikkomisesta, ja se voi tarvittaessa antaa suosituksia osapuolelle.
4. a) Osapuoli voi parhaan käytettävissä olevan tieteen ja tieteellisen tiedon sekä mahdollisesti saatavilla olevan alkuperäiskansojen ja paikallisyhteisöjen asiaa koskevan perinteisen tietämyksen perusteella ilmaista toiminnalle luvan antaneelle osapuolelle sekä tieteelliselle ja tekniselle elimelle huolensa siitä, että luvan saaneella toiminnalla voi olla merkittäviä haitallisia vaikutuksia, joiden luonnetta tai vakavuutta ei ole ennakoitu ympäristövaikutusten arvioinnissa tai jotka johtuvat luvan saaneen toiminnan lupaehtojen rikkomisesta;
 - b) Luvan antaneen osapuolen on tarkasteltava tällaisia huolenaiheita;
 - c) Tieteellinen ja tekninen elin tarkastelee asiaa ottaen huomioon osapuolen ilmaiset huolenaiheet, ja se voi arvioida asiaa parhaan käytettävissä olevan tieteen ja tieteellisen tiedon sekä mahdollisesti saatavilla olevan alkuperäiskansojen ja paikallisyhteisöjen asiaa koskevan perinteisen tietämyksen perusteella ja ilmoittaa luvan antaneelle osapuolelle, jos se katsoo, että tällaisella toiminnalla voi olla

merkittäviä haitallisia vaikutuksia, joita ei ole ennakoitu ympäristövaikutusten arvioinnissa tai jotka johtuvat luvan saaneen toiminnan lupaehtojen rikkomisesta, ja antaa tarvittaessa suosituksia luvan antaneelle osapuolelle sen jälkeen, kun se on antanut kyseiselle osapuolelle mahdollisuuden vastata ilmaistuihin huolenaiheisiin ja ottanut huomioon annetun vastauksen;

d) Ilmaistut huolenaiheet sekä tieteellisen ja teknisen elimen mahdollisesti antamat ilmoitukset ja suositukset on asetettava julkisesti saataville, myös tiedonvälitysjärjestelmän kautta;

e) Toiminnalle luvan antaneen osapuolen on tarkasteltava kaikkia tieteellisen ja teknisen elimen antamia ilmoituksia ja suosituksia.

5. Kaikille valtioille, erityisesti alueen viereisille rantavaltioille ja sellaisille muille toiminnan lähellä sijaitseville valtioille, joihin vaikutukset kohdistuvat mahdollisesti eniten, sekä sidosryhmille on tiedotettava asiasta tiedonvälitysjärjestelmän kautta, ja niitä voidaan kuulla tämän sopimuksen nojalla luvan saanutta toimintaa koskevissa seuranta-, raportointi- ja tarkastelumenettelyissä.

6. Osapuolten on julkaistava muun muassa tiedonvälitysjärjestelmän kautta seuraavat asiakirjat:

a) raportit luvan saaneen toiminnan vaikutusten tarkastelusta;

b) päätösasiakirjat, mukaan luettuna pöytäkirja osapuolen päätöksen perusteluista, kun osapuoli on muuttanut toimintaan oikeuttavaa päätöstään.

38 artikla

Ympäristövaikutusten arviointiin liittyvät tieteellisen ja teknisen elimen laatimat standardit ja/tai ohjeet

1. Tieteellinen ja tekninen elin laatii sopimuspuolten konferenssin harkittavaksi ja hyväksyttäväksi standardeja tai ohjeita seuraavista asioista:

a) sen määrittäminen, onko 30 artiklan mukaiset seulonnan tai ympäristövaikutusten arvioinnin kynnsarvot saavutettu tai ylitetty suunniteltujen toimintojen osalta, muun muassa mainitun artiklan 2 kohdassa esitettyjen tekijöiden perusteella;

b) kansallisen lainkäyttövallan ulkopuolisiin alueisiin kohdistuvien kumulatiivisten vaikutusten arviointi ja se, miten nämä vaikutukset olisi otettava huomioon ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä;

c) kansallisen lainkäyttövallan ulkopuolisille alueille suunniteltujen toimintojen kansalliseen lainkäyttövaltaan kuuluviin alueisiin kohdistuvien vaikutusten arviointi ja se, miten nämä vaikutukset olisi otettava huomioon ympäristövaikutusten arviointimenettelyissä;

d) edellä olevan 32 artiklan mukainen julkinen ilmoittamis- ja kuulemismenettely, mukaan lukien sen määrittäminen, mikä on luottamuksellista tai omistusoikeuden suojaamaa tietoa;

e) ympäristövaikutusten arviointi **raporttien** ja seulontamenettelyssä käytettyjen 33 artiklan mukaisesti julkaistavien tietojen vaadittu sisältö, mukaan luettuna parhaat käytännöt;

f) edellä 35 ja 36 artiklassa tarkoitettu luvan saaneiden toimintojen vaikutusten seuranta ja niistä raportointi, mukaan luettuna parhaiden käytäntöjen määrittäminen;

g) strategisten ympäristöarviointien toteuttaminen.

2. Tieteellinen ja tekninen elin voi myös laatia sopimuspuolten konferenssin harkittavaksi ja hyväksyttäväksi standardeja tai ohjeita muun muassa seuraavista asioista:

a) ohjeellinen, ei-tyhjentävä luettelo toiminnoista, jotka edellyttävät tai jotka eivät edellytä ympäristövaikutusten arviointia, sekä näihin toimintoihin liittyvät perusteet; luettelo on ajantasaistettava määräajoin;

b) tämän sopimuksen osapuolten toteuttamat ympäristövaikutusten arvioinnit alueilla, jotka on määritelty suojelua tai erityistä huomiota vaativiksi.

3. Mahdolliset standardit on esitettävä tämän sopimuksen liitteessä 74 artiklan mukaisesti.

39 artikla **Strategiset ympäristöarvioinnit**

1. Osapuolten on joko yksin tai yhteistyössä muiden osapuolten kanssa harkittava kansallisen lainkäyttövallan ulkopuolisilla alueilla toteutettaviin, niiden lainkäyttövallan tai valvontaan kuuluviin toimintoihin liittyvien suunnitelmien ja ohjelmien strategisten ympäristöarviointien tekemistä, jotta voidaan arvioida tällaisten suunnitelmien tai ohjelmien sekä vaihtoehtojen mahdollisia vaikutuksia meriympäristöön.

2. Sopimuspuolten konferenssi voi tehdä tiettyä aluetta koskevan strategisen ympäristöarvioinnin kootakseen ja yhdistääkseen parasta saatavilla olevaa tietoa alueesta, arvioidakseen nykyisiä ja mahdollisia tulevia vaikutuksia sekä määrittääkseen tietopuutteet ja tutkimuksen painopisteet.

3. Toteuttaessaan tämän osan mukaisia ympäristövaikutusten arviointeja osapuolten on otettava huomioon edellä 1 ja 2 kohdan mukaisesti tehtyjen asiaankuuluvien strategisten ympäristöarviointien tulokset, jos ne ovat saatavilla.

4. Sopimuspuolten konferenssin on laadittava ohjeet strategisen ympäristöarvioinnin tekemisestä kussakin tässä artiklassa kuvatussa luokassa.

V OSA **VALMIUKSIEN KEHITTÄMINEN JA** **MERITEKNOLOGIAN SIIRTO**

40 artikla **Tavoitteet**

Tämän osan tavoitteena on

a) auttaa osapuolia, erityisesti kehittyviä valtioita, panemaan täytäntöön tämän sopimuksen määräykset sopimuksen tavoitteiden saavuttamiseksi;

b) mahdollistaa osallistava, tasapuolinen ja tehokas yhteistyö ja osallistuminen tämän sopimuksen mukaisiin toimintoihin;

c) kehittää osapuolten, erityisesti kehittyvien valtioiden, meritieteellisiä ja -teknologisia valmiuksia, myös tutkimuksessa, biologisen monimuotoisuuden säilyttämiseen ja kestäväan käyttöön kansallisen lainkäyttövallan ulkopuolisilla merialueilla, mukaan luettuna meriteknologian saatavuus ja meriteknologian siirto kehittyville valtioille;

d) lisätä, levittää ja jakaa tietoa biologisen monimuotoisuuden säilyttämisestä ja kestävästä käytöstä kansallisen lainkäyttövallan ulkopuolisilla merialueilla;

e) tukea erityisesti osapuolina olevia kehittyviä valtioita, varsinkin vähiten kehittyneitä maita, sisämaavaltioita, maantieteellisesti epäedullisessa asemassa olevia valtioita, pieniä kehittyviä saarivaltioita, Afrikan rantavaltioita, saaristovaltioita ja keskitulotason kehittyviä maita valmiuksien kehittämisen sekä meriteknologian kehittämisen ja siirron avulla tämän sopimuksen mukaisesti seuraaviin asioihin liittyvien tavoitteiden saavuttamisessa:

- i) meren geenivarat, mukaan luettuna 9 artiklan mukainen hyötyjen jakaminen;
- ii) aluekohtaisten hoitovälineiden, kuten suojeltujen merialueiden, kaltaiset toimenpiteet 17 artiklassa kuvatulla tavalla;
- iii) ympäristövaikutusten arviointi 27 artiklan mukaisesti.

41 artikla

Yhteistyö valmiuksien kehittämisessä ja meriteknologian siirrossa

1. Osapuolet tekevät yhteistyötä suoraan tai asiaankuuluvien oikeudellisten välineiden ja kehysten sekä asiaankuuluvien maailmanlaajuisten, alueellisten, osa-alueellisten ja alakohtaisten elinten kautta auttaakseen osapuolia, erityisesti kehittyviä valtioita, saavuttamaan tämän sopimuksen tavoitteet kehittämällä valmiuksia sekä kehittämällä ja siirtämällä meritieteitä ja meriteknologiaa.

2. Osapuolet tekevät yhteistyötä tämän sopimuksen mukaisessa valmiuksien kehittämisessä ja meriteknologian siirrossa kaikilla tasoilla ja kaikissa muodoissa, myös solmimalla kumppanuuksia kaikkien asiaankuuluvien sidosryhmien, kuten tapauksen mukaan yksityisen sektorin, kansalaisyhteiskunnan sekä alkuperäiskansojen ja paikallisyhteisöjen kanssa perinteisen tietämyksen haltijoina, ja ottamalla ne mukaan, sekä vahvistamalla yhteistyötä ja koordinoitua asiaankuuluvien oikeudellisten välineiden ja kehysten sekä asiaankuuluvien maailmanlaajuisten, alueellisten, osa-alueellisten ja alakohtaisten elinten välillä.

3. Tämän osan täytäntöönpanossa osapuolet tunnustavat täysimääräisesti osapuolina olevien kehittyvien valtioiden, erityisesti vähiten kehittyneiden maiden, sisämaavaltioiden, maantieteellisesti epäedullisessa asemassa olevien valtioiden, pienten kehittyvien saarivaltioiden, Afrikan rantavaltioiden, saaristovaltioiden ja keskitulotason kehittyvien maiden erityisvaatimukset. Osapuolten on varmistettava, että valmiuksien kehittäminen ja meriteknologian siirto eivät edellytä työläitä raportointivaatimuksia.

42 artikla

Valmiuksien kehittämistä ja meriteknologian siirtoa koskevat yksityiskohtaiset säännöt

1. Osapuolet varmistavat mahdollisuuksiensa mukaan osapuolina olevien kehittyvien valtioiden valmiuksien kehittämisen ja toimivat yhteistyössä meriteknologian siirtämiseksi, erityisesti niitä tarvitseville ja pyytävälle osapuolina oleville kehittyville valtioille, ottaen huomioon pienten kehittyvien saarivaltioiden ja vähiten kehittyneiden maiden erityisolosuhteet, tämän sopimuksen määräysten mukaisesti.

2. Osapuolet tarjoavat mahdollisuuksiensa mukaan voimavaroja, joilla tuetaan tällaista valmiuksien kehittämistä sekä meriteknologian kehittämistä ja siirtoa ja

helpotetaan muiden tukilähteiden saatavuutta, ottaen huomioon kansalliset politiikkansa, prioriteettinsa, suunnitelmansa ja ohjelmansa.

3. Valmiuksien kehittämisen ja meriteknologian siirron olisi oltava maalähtöinen, avoin, tehokas ja iteratiivinen prosessi, joka on osallistava, monialainen ja sukupuolinäkökulman huomioon ottava. Sen tulee perustua tapauksen mukaan nykyisiin ohjelmiin eikä olla päällekkäinen niiden kanssa, ja siinä tulee tukeutua saatuihin kokemuksiin, myös asiaankuuluvien oikeudellisten välineiden ja kehysten sekä asiaankuuluvien maailmanlaajuisten, alueellisten, osa-alueellisten ja alakohtaisten elinten valmiuksien kehittämistä ja meriteknologian siirtoa koskevista toiminnoista saatuihin kokemuksiin. Siinä on mahdollisuuksien mukaan otettava huomioon kyseiset toiminnot tehokkuuden ja tulosten maksimoimiseksi.

4. Valmiuksien kehittämisen ja meriteknologian siirron on perustuttava ja niiden on vastattava osapuolina olevien kehittyvien valtioiden tarpeisiin ja painopisteisiin, jotka yksilöidään tarvearvioinneissa tapauskohtaisesti, osa-alueellisesti tai alueellisesti ottaen huomioon pienten kehittyvien saarivaltioiden ja vähiten kehittyneiden maiden erityisolosuhteet. Tällaisia tarpeita ja painopisteitä voidaan arvioida itse tai helpottaa arviointia valmiuksien kehittämistä ja meriteknologian siirtoa käsittelevän komitean sekä tiedonvälitysjärjestelmän avulla.

43 artikla

Muut meriteknologian siirtoa koskevat yksityiskohtaiset säännöt

1. Osapuolilla on yhteinen pitkän aikavälin visio täysimääräisen teknologian kehittämisen ja siirron merkityksestä osallistavalle, tasapuoliselle ja tehokkaalle yhteistyölle ja osallistumiselle tämän sopimuksen mukaisiin toimintoihin ja sen tavoitteiden täysimääräiselle saavuttamiselle.

2. Tämän sopimuksen nojalla toteutettava meriteknologian siirto tapahtuu oikeudenmukaisin ja edullisin ehdoin, ilman täyttä vastiketta ja etuoikeutetusti, ja molemminpuolisesti sovitujen ehtojen ja tämän sopimuksen tavoitteiden mukaisesti.

3. Osapuolten on edistettävä meriteknologian siirtoa osapuolina oleville kehittyville valtioille koskevia taloudellisia ja oikeudellisia ehtoja ja kannustettava niihin ottaen huomioon pienten kehittyvien saarivaltioiden ja vähiten kehittyneiden maiden erityisolosuhteet. Tähän voi sisältyä kannustimien tarjoamista yrityksille ja laitoksille.

4. Meriteknologian siirrossa on otettava huomioon kaikki tällaista teknologiaa koskevat oikeudet, ja se on toteutettava ottaen asianmukaisesti huomioon kaikki oikeudet edut, mukaan lukien muun muassa meriteknologian haltijoiden, toimittajien ja vastaanottajien oikeudet ja velvollisuudet, ja ottaen erityisesti huomioon kehittyvien valtioiden edut ja tarpeet tämän sopimuksen tavoitteiden saavuttamiseksi.

5. Tämän osan mukaisesti siirrettävän meriteknologian on oltava tarkoituksenmukaista, asiaankuuluvaa ja mahdollisuuksien mukaan luotettavaa, kohtuuhintaista, ajantasaista, ympäristön kannalta kestävä ja osapuolina olevien kehittyvien valtioiden saatavilla helppokäyttöisessä muodossa ottaen huomioon pienten kehittyvien saarivaltioiden ja vähiten kehittyneiden maiden erityisolosuhteet.

44 artikla

Valmiuksien kehittämisen ja meriteknologian siirron tyypit

1. Edellä 40 artiklassa esitettyjen tavoitteiden tukemiseksi valmiuksien kehittämisen ja meriteknologian siirron tyyppiin voi sisältyä muun muassa tukea

osapuolten inhimillisten, varainhoidollisten, tieteellisten, teknologisten, organisatoristen, institutionaalisten ja muiden voimavarojen luomiseen tai parantamiseen, esimerkiksi seuraavia:

a) asiaankuuluvien tietojen, tietämyksen ja tutkimustulosten jakaminen ja käyttö;

b) tiedon levittäminen ja tietoisuuden lisääminen, myös alkuperäiskansojen ja paikallisyhteisöjen asiaa koskevan perinteisen tietämyksen osalta, kyseisten alkuperäiskansojen ja tapauksen mukaan paikallisyhteisöjen vapaasta tahdostaan etukäteen antaman ja tietoon perustuvan suostumuksen mukaisesti;

c) asiaankuuluvan infrastruktuurin kehittäminen ja vahvistaminen, mukaan lukien laitteet, ja henkilöstön valmiudet käyttää ja ylläpitää sitä;

d) institutionaalisten valmiuksien ja kansallisten sääntelykehysten tai -mekanismien kehittäminen ja vahvistaminen;

e) inhimillisten ja varainhoidollisten voimavarojen sekä teknisen asiantuntemuksen kehittäminen ja vahvistaminen vaihdon, tutkimusyhteistyön, teknisen tuen, koulutuksen ja meriteknologian siirron avulla;

f) käsikirjojen, ohjeiden ja standardien kehittäminen ja jakaminen;

g) teknisten ja tieteellisten ohjelmien sekä tutkimus- ja kehittämisohjelmien kehittäminen;

h) tämän sopimuksen soveltamisalaan kuuluvien toimintojen tehokkaaseen seurantaan ja valvontaan tarvittavien valmiuksien ja teknisten välineiden kehittäminen ja vahvistaminen.

2. Tässä artiklassa yksilöityjä valmiuksien kehittämisen ja meriteknologian siirron tyyppejä koskevia lisätietoja on liitteessä II.

3. Sopimuspuolten konferenssi tarkastelee, arvioi ja kehittää tarpeen mukaan säännöllisin väliajoin liitteessä II olevaa ohjeellista valmiuksien kehittämisen ja meriteknologian siirron tyyppien luetteloa, joka ei ole tyhjentävä, sekä antaa sitä koskevia ohjeita, jotta voidaan ottaa huomioon teknologinen kehitys ja innovointi sekä vastata ja mukautua valtioiden, osa-alueiden ja alueiden muuttuviin tarpeisiin ottaen huomioon valmiuksien kehittämistä ja meriteknologian siirtoa käsittelevän komitean suositukset.

45 artikla **Seuranta ja tarkastelu**

1. Tämän osan määräysten mukaisesti toteutettavaa valmiuksien kehittämistä ja meriteknologian siirtoa seurataan ja tarkastellaan määräajoin.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetun seurannan ja tarkastelun suorittaa sopimuspuolten konferenssin alainen valmiuksien kehittämistä ja meriteknologian siirtoa käsittelevä komitea, ja sen tarkoituksena on

a) osapuolena olevien kehittyvien valtioiden tarpeiden ja painopisteiden arviointi ja tarkistaminen valmiuksien kehittämisen ja meriteknologian siirron osalta 42 artiklan 4 kohdan mukaisesti kiinnittäen erityistä huomiota osapuolena olevien kehittyvien valtioiden erityisvaatimuksiin sekä pienten kehittyvien saarivaltioiden ja vähiten kehittyneiden maiden erityisolosuhteisiin;

b) tarvittavan, tarjotun ja käyttöön otetun tuen sekä osapuolena olevien kehittyvien valtioiden tähän sopimukseen liittyvien arvioitujen tarpeiden täyttämässä esiintyvien puutteiden tarkistaminen;

c) jäljempänä 52 artiklan mukaisesti perustetun rahoitusmekanismin mukaisten varojen yksilöinti ja käyttöönotto valmiuksien kehittämisen ja meriteknologian siirron kehittämiseksi ja toteuttamiseksi, mukaan luettuna tarvearviointien tekeminen;

d) suorituskyvyn mittaaminen sovitujen indikaattorien perusteella ja tulosperusteisten analyysien tarkistaminen muun muassa valmiuksien kehittämisestä ja meriteknologian siirrosta tämän sopimuksen mukaisesti aikaansaatujen tulosten, edistymisen ja tehokkuuden sekä onnistumisten ja haasteiden analyysien osalta;

e) suositusten antaminen jatkotoimista, myös siitä, miten valmiuksien kehittämistä ja meriteknologian siirtoa voitaisiin edelleen tehostaa, pienten kehittyvien saarivaltioiden ja vähiten kehittyneiden maiden erityisolosuhteet huomioon ottaen, jotta osapuolina olevat kehittyvät valtiot voisivat tehostaa sopimuksen täytäntöönpanoa sen tavoitteiden saavuttamiseksi.

3. Tukeakseen valmiuksien kehittämisen ja meriteknologian siirron seuranta ja uudelleentarkastelua, osapuolet raportoivat valmiuksien kehittämistä ja meriteknologian siirtoa käsittelevälle komitealle. Raportit olisi laadittava sopimuspuolten konferenssin määrittelemässä muodossa ja sen määrittämin väliajoin ottaen huomioon valmiuksien kehittämistä ja meriteknologian siirtoa käsittelevän komitean suositukset. Kun osapuolet toimittavat raporttinsa, niiden on otettava huomioon alueellisten ja osa-alueellisten elinten mahdolliset kannanotot valmiuksien kehittämiseen ja meriteknologian siirtoon. Osapuolten toimittamat raportit sekä alueellisten ja osa-alueellisten elinten mahdolliset kannanotot valmiuksien kehittämiseen ja meriteknologian siirtoon olisi asetettava julkisesti saataville. Sopimuspuolten konferenssi varmistaa, että raportointivaatimuksia virtaviivaistetaan ja että ne eivät ole työläisiä etenkin kehittyville valtioille esimerkiksi kustannuksiltaan ja aikavaatimuksiltaan.

46 artikla

Valmiuksien kehittämistä ja meriteknologian siirtoa käsittelevä komitea

1. Perustetaan valmiuksien kehittämistä ja meriteknologian siirtoa käsittelevä komitea.

2. Komitea koostuu osapuolten ehdottamista ja sopimuspuolten konferenssin valitsemista jäsenistä, joilla on asianmukainen pätevyys ja asiantuntemus toimia puolueettomasti tämän sopimuksen parhaan edun mukaisesti; valinnoissa otetaan huomioon sukupuolten tasapuolinen edustus ja tasapuolinen maantieteellinen jakauma ja varmistetaan vähiten kehittyneiden maiden, pienten kehittyvien saarivaltioiden ja sisämaavaltioiden edustus komiteassa. Komitean tehtävämäärittämisestä ja sen toimintaa koskevista yksityiskohtaisista säännöistä päättää sopimuspuolten konferenssi ensimmäisessä kokouksessaan.

3. Komitea laatii raportteja ja suosituksia, joita sopimuspuolten konferenssi tarkastelee ja joiden perusteella se ryhtyy tarvittaviin toimiin.

VI OSA

INSTITUTIONAALISET JÄRJESTELYT

47 artikla

Sopimuspuolten konferenssi

1. Perustetaan sopimuspuolten konferenssi.
2. Yhdistyneiden Kansakuntien pääsihteeri kutsuu koolle sopimuspuolten konferenssin ensimmäisen kokouksen viimeistään vuoden kuluttua tämän sopimuksen voimaantulosta. Sen jälkeen pidetään varsinaisia kokouksia sopimuspuolten konferenssin määrittämin säännöllisin väliajoin. Sopimuspuolten konferenssin ylimääräisiä kokouksia voidaan pitää muina aikoina työjärjestyksen mukaisesti.
3. Sopimuspuolten konferenssi kokoontuu yleensä sihteeristön toimipaikassa tai Yhdistyneiden Kansakuntien päämajassa.
4. Sopimuspuolten konferenssi hyväksyy yksimielisesti ensimmäisessä kokouksessaan oman työjärjestyksensä sekä apuelintensä työjärjestyksen, omaa rahoitustaan sekä sihteeristön ja mahdollisten apuelinten rahoitusta koskevat varainhoitosäännöt ja sen jälkeen mahdollisesti perustamia muita apuelimiä koskevat työjärjestykset ja varainhoitosäännöt. Kansallisen lainkäyttövallan ulkopuolisten merialueiden biologisen monimuotoisuuden säilyttämistä ja kestävää käyttöä koskevaa kansainvälistä oikeudellisesti sitovaa Yhdistyneiden Kansakuntien merioikeusyleissopimuksen alaista välinettä käsittelevän hallitustenvälisen konferenssin työjärjestystä sovelletaan, kunnes sopimuspuolten konferenssin työjärjestys on hyväksytty.
5. Sopimuspuolten konferenssi pyrkii kaikin tavoin hyväksymään päätökset ja suositukset yksimielisesti. Jos kaikki keinot yksimielisyyden saavuttamiseksi on käytetty, sopimuspuolten konferenssin päätökset ja suositukset asiakysymyksistä hyväksytään läsnä olevien ja äänestävien osapuolten kahden kolmasosan enemmistöllä, ellei tässä sopimuksessa toisin määrätä. Menettelyä koskevat päätökset hyväksytään äänestävien ja läsnäolevien osapuolten enemmistöllä.
6. Sopimuspuolten konferenssi tarkastelee ja arvioi jatkuvasti tämän sopimuksen täytäntöönpanoa, ja tätä tarkoitusta varten se
 - a) tekee tämän sopimuksen täytäntöönpanoon liittyviä päätöksiä ja suosituksia;
 - b) tarkastelee ja helpottaa tämän sopimuksen täytäntöönpanon kannalta olennaisten tietojen vaihtoa osapuolten välillä;
 - c) edistää yhteistyötä ja koordinoitua asiaankuuluvien oikeudellisten välineiden ja kehysten sekä asiaankuuluvien maailmanlaajuisien, alueellisten, osaluueellisten ja alakohtaisten elinten kanssa ja niiden välillä muun muassa luomalla asianmukaisia menettelyjä, jotta voidaan edistää johdonmukaisuutta kansallisen lainkäyttövallan ulkopuolisten merialueiden biologisen monimuotoisuuden säilyttämistä ja kestävää käyttöä koskevissa toiminnaissa;
 - d) perustaa sellaiset apuelimet, jotka se katsoo tarvittavan tämän sopimuksen täytäntöönpanon tukemiseksi;
 - e) hyväksyy talousarvion määrittämälleen tilikauden pituudelle läsnä olevien ja äänestävien osapuolten kolmen neljäsosan enemmistöllä, jos kaikki keinot yksimielisyyden saavuttamiseksi on käytetty;
 - f) toteuttaa muita tässä sopimuksessa määriteltyjä tai sen täytäntöönpanemiseksi mahdollisesti tarvittavia toimintoja.
7. Sopimuspuolten konferenssi voi päättää pyytää Kansainväliseltä merioikeustuomioistuimelta neuvoa-antavaa lausuntoa oikeudellisesta kysymyksestä, joka koskee mitä tahansa sopimuspuolten konferenssin käsiteltävänä olevaa ja sen toimivaltaan kuuluvaa asiaa koskevan ehdotuksen yhdenmukaisuutta tämän sopimuksen kanssa. Neuvoa-antavaa lausuntoa ei saa pyytää asiassa, joka kuuluu

muiden maailmanlaajuisten, alueellisten, osa-alueellisten tai alakohtaisten elinten toimivaltaan, eikä asiassa, johon välttämättä liittyy sellaisen riidan samanaikainen käsittely, joka koskee täysivaltaisuutta tai muita oikeuksia manner- tai saarialueeseen tai niiden vaatimista, taikka jonkin kansalliseen lainkäyttövaltaan kuuluvan alueen oikeudellista asemaa. Pyynnössä on mainittava sen oikeudellisen kysymyksen laajuus, josta neuvoo-antavaa lausuntoa pyydetään. Sopimuspuolten konferenssi voi pyytää, että lausunto annetaan kiireellisesti.

8. Sopimuspuolten konferenssi arvioi ja tarkastelee viiden vuoden kuluessa tämän sopimuksen voimaantulosta ja sen jälkeen määrittämiensä väliajoin tämän sopimuksen määräysten riittävyttä ja tehokkuutta ja ehdottaa tarvittaessa keinoja näiden määräysten täytäntöönpanon tehostamiseksi, jotta biologisen monimuotoisuuden säilyttämisestä ja kestävää käyttöä voitaisiin edistää kansalliseen lainkäyttövallan ulkopuolisilla merialueilla.

48 artikla **Avoimuus**

1. Sopimuspuolten konferenssi edistää avoimuutta päätöksentekomenettelyissä ja muissa tämän sopimuksen mukaisesti toteutetuissa toimissa.
2. Sopimuspuolten konferenssin ja sen apuelinten kokouksiin voi osallistua tarkkailijoita työjärjestyksen mukaisesti, ellei sopimuspuolten konferenssi toisin päätä. Sopimuspuolten konferenssi julkaisee ja ylläpitää julkista pöytäkirjaa päätöksistään.
3. Sopimuspuolten konferenssi edistää avoimuutta tämän sopimuksen täytäntöönpanossa muun muassa levittämällä julkisesti tietoa ja helpottamalla asiaankuuluvien maailmanlaajuisten, alueellisten, osa-alueellisten ja alakohtaisten elinten, sellaisten alkuperäiskansojen ja paikallisyhteisöjen, joilla on asiaankuuluvaa perinteistä tietämystä, sekä tiedeyhteisön, kansalaisyhteiskunnan ja muiden asiaankuuluvien sidosryhmien osallistumista ja kuulemista tapauksen mukaan ja tämän sopimuksen määräysten mukaisesti.
4. Henkilöt, jotka edustavat tähän sopimukseen kuulumattomia valtioita, asiaankuuluvia maailmanlaajuisia, alueellisia, osa-alueellisia ja alakohtaisia elimiä, alkuperäiskansoja ja paikallisyhteisöjä, joilla on asiaankuuluvaa perinteistä tietämystä, tiedeyhteisöä, kansalaisyhteiskuntaa tai muita asiaankuuluvia sidosryhmiä ja jotka ovat kiinnostuneita sopimuspuolten konferenssiin liittyvistä asioista, voivat pyytää oikeutta osallistua tarkkailijoina sopimuspuolten konferenssin ja sen apuelinten kokouksiin. Osallistumista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä määrätään sopimuspuolten konferenssin työjärjestyksessä, joka ei saa olla tältä osin kohtuuttoman rajoittava. Työjärjestyksessä on määrättävä myös, että tällaisten edustajien on voitava tutustua ajoissa kaikkiin kyseessä oleviin tietoihin.

49 artikla **Tieteellinen ja tekninen elin**

1. Perustetaan tieteellinen ja tekninen elin.
2. Tieteellinen ja tekninen elin koostuu osapuolten ehdottamista ja sopimuspuolten konferenssin valitsemista jäsenistä, jotka toimivat asiantuntijan ominaisuudessa ja tämän sopimuksen parhaan edun mukaisesti ja joilla on asianmukainen pätevyys; valinnoissa otetaan huomioon monialaisen asiantuntemuksen tarve, mukaan luettuna asianmukainen tieteellinen ja tekninen asiantuntemus sekä alkuperäiskansojen ja paikallisyhteisöjen asiaa koskevaan perinteiseen tietämykseen liittyvä asiantuntemus,

sekä sukupuolten tasapuolinen edustus ja tasapuolinen maantieteellinen jakauma. Sopimuspuolten konferenssi päättää ensimmäisessä kokouksessaan tieteellisen ja teknisen elimen tehtävämäärityksestä ja sen toimintaa koskevista yksityiskohtaisista säännöistä, myös sen valintamenettelystä ja jäsenten tehtävien ehdoista.

3. Tieteellinen ja tekninen elin voi tarvittaessa käyttää asiaankuuluvien oikeudellisten välineiden ja kehysten sekä asiaankuuluvien maailmanlaajuisten, alueellisten, osa-alueellisten ja alakohtaisten elinten sekä muiden tutkijoiden ja asiantuntijoiden antamia asianmukaisia neuvoja.

4. Sopimuspuolten konferenssin valtuuttamana ja ohjaamana sekä ottaen huomioon edellä 2 kohdassa mainittu monialainen asiantuntemus tieteellinen ja tekninen elin antaa sopimuspuolten konferenssille tieteellistä ja teknistä neuvontaa, suorittaa sille tämän sopimuksen nojalla osoitetut tehtävät ja muut sopimuspuolten konferenssin mahdollisesti määrittelemät tehtävät sekä raportoi sopimuspuolten konferenssille työstään.

50 artikla

Sihteeristö

1. Perustetaan sihteeristö. Sopimuspuolten konferenssi huolehtii ensimmäisessä kokouksessaan sihteeristön toimintaa koskevista järjestelyistä ja päättää myös sen toimipaikasta.

2. Yhdistyneiden Kansakuntien pääsihteeri hoitaa tämän sopimuksen mukaiset sihteeristön tehtävät Yhdistyneiden Kansakuntien oikeudellisen osaston valtameriasiodien ja merioikeuden jaoston kautta, kunnes sihteeristö aloittaa toimintansa.

3. Sihteeristö ja isäntävaltio voivat tehdä päämajasopimuksen. Sihteeristöllä on isäntävaltion alueella oikeustoimikelpoisuus, ja isäntävaltio myöntää sille sen tehtävien hoitamiseen tarvittavat erioikeudet ja vapaudet.

4. Sihteeristön tehtäviin kuuluu

a) antaa hallinnollista ja logistista tukea sopimuspuolten konferenssille ja sen apuelimille tämän sopimuksen täytäntöönpanemiseksi;

b) järjestää ja palvella sopimuspuolten konferenssin ja mahdollisten muiden tämän sopimuksen perusteella perustettujen tai sopimuspuolten konferenssin perustamien elinten kokouksia;

c) levittää tämän sopimuksen täytäntöönpanoon liittyvää tietoa oikea-aikaisesti; tähän sisältyy sopimuspuolten konferenssin päätösten saattaminen julkisesti saataville ja niiden toimittaminen kaikille osapuolille sekä asiaankuuluville oikeudellisille välineille ja kehyksille ja asiaankuuluville maailmanlaajuisille, alueellisille, osa-alueellisille ja alakohtaisille elimille;

d) helpottaa tarvittaessa yhteistyötä ja koordinointia muiden asiaankuuluvien kansainvälisten elinten sihteeristöjen kanssa ja erityisesti sopia sellaisista hallinnollisista ja sopimuksellisista järjestelyistä, jotka ovat tarpeen tätä tarkoitusta varten ja sen tehtävien tehokkaaksi hoitamiseksi, edellyttäen että sopimuspuolten konferenssi antaa hyväksyntänsä;

e) laatia raportit tämän sopimuksen mukaisten tehtäviensä toteuttamisesta ja toimittaa ne sopimuspuolten konferenssille;

f) avustaa tämän sopimuksen täytäntöönpanossa ja suorittaa muita sopimuspuolten konferenssin sille määrittelemiä tai tämän sopimuksen nojalla osoitettuja tehtäviä.

51 artikla Tiedonvälitysjärjestelmä

1. Perustetaan tiedonvälitysjärjestelmä.
2. Tiedonvälitysjärjestelmä koostuu pääasiassa avoimen pääsyn järjestelmästä. Tiedonvälitysjärjestelmän toimintaa koskevista yksityiskohtaisista säännöistä päättää sopimuspuolten konferenssi.
3. Tiedonvälitysjärjestelmän tarkoitus on
 - a) toimia keskitettynä foorumina, jonka avulla osapuolet voivat saada, tarjota ja levittää tietoja tämän sopimuksen määräysten nojalla toteutettavista toimista, muun muassa tietoja, jotka koskevat seuraavia asioita:
 - i) tämän sopimuksen II osassa tarkoitetut kansallisen lainkäyttövallan ulkopuolisten merialueiden geenivarat;
 - ii) aluekohtaisten hoitovälineiden, kuten suojeltujen merialueiden, perustaminen ja toteutus;
 - iii) ympäristövaikutusten arvioinnit;
 - iv) valmiuksien kehittämistä ja meriteknologian ja siihen liittyvien mahdollisuuksien siirtoa koskevat pyynnöt, mukaan luettuna tutkimusyhteistyö- ja koulutusmahdollisuudet, tiedot meriteknologian siirtoon tarvittavien teknologisten tietojen lähteistä ja saatavuudesta, mahdollisuudet helpottaa meriteknologian saatavuutta ja rahoituksen saatavuus;
 - b) helpottaa valmiuksien kehittämistarpeiden soveltamista yhteen saatavilla olevan tuen ja meriteknologian siirron tarjoajien kanssa, mukaan luettuna valtiolliset, valtiosta riippumattomat ja yksityiset tahot, jotka ovat kiinnostuneita osallistumaan lahjoittajina meriteknologian siirtoon, ja helpottaa asiaan liittyvän tietotaidon ja asiantuntemuksen saatavuutta;
 - c) tarjota yhteyksiä asiaankuuluviin maailmanlaajuisiin, alueellisiin, osa-alueellisiin, kansallisiin ja alakohtaisiin tiedonvälitysjärjestelmiin sekä muihin geenipankkeihin, arkistoihin ja tietokantoihin, muun muassa alkuperäiskansojen ja paikallisyhteisöjen asiaa koskevaan perinteiseen tietämykseen liittyviin, ja edistää mahdollisuuksien mukaan yhteyksiä julkisesti saatavilla oleviin yksityisiin ja valtiosta riippumattomiin tiedonvaihtofoorumeihin;
 - d) tukeutua tapauksen mukaan maailmanlaajuisiin, alueellisiin ja osa-alueellisiin tiedonvälityslaitoksiin perustaessaan maailmanlaajuisen järjestelmän alaisia alueellisia ja osa-alueellisia järjestelmiä;
 - e) edistää avoimuuden lisäämistä muun muassa helpottamalla ympäristön perustietojen ja biologisen monimuotoisuuden säilyttämistä ja kestäväää käyttöä kansallisen lainkäyttövallan ulkopuolisilla merialueilla koskevien tietojen jakamista osapuolten ja muiden asiaankuuluvien sidosryhmien välillä;
 - f) helpottaa kansainvälistä yhteistyötä, mukaan luettuna tieteellinen ja tekninen yhteistyö;
 - g) suorittaa muita sopimuspuolten konferenssin sille määrittelemiä tai tämän sopimuksen nojalla osoitettuja tehtäviä.
4. Sihteeristö hallinnoi tiedonvälitysjärjestelmää, sanotun kuitenkaan rajoittamatta mahdollista yhteistyötä muiden sopimuspuolten konferenssin määrittämien asiaankuuluvien oikeudellisten välineiden ja kehysten sekä asiaankuuluvien

Commented [A20]: an open access platform

maailmanlaajuisten, alueellisten, osa-alueellisten ja alakohtaisten elinten kanssa, mukaan luettuna Yhdistyneiden Kansakuntien kasvatus-, tiede- ja kulttuurijärjestön hallitustenvälinen merentutkimustoimikunta, Kansainvälinen merenpohjajärjestö, Kansainvälinen merenkulkujärjestö sekä Yhdistyneiden Kansakuntien elintarvike- ja maatalousjärjestö.

5. Tiedonvälitysjärjestelmää hallinnoitaessa on tunnustettava täysimääräisesti osapuolina olevien kehittyvien valtioiden erityisvaatimukset sekä osapuolina olevien pienten kehittyvien saarivaltioiden erityisolosuhteet ja helpotettava niiden pääsyä järjestelmään, jotta nämä valtiot voivat käyttää sitä ilman kohtuuttomia esteitä tai hallinnollisia rasitteita. Tietoon on sisällytettävä tiedot toimista, joilla edistetään tietojenvaihtoa, tietoisuuden lisäämistä ja levittämistä kyseisissä valtioissa ja niiden kanssa sekä tarjotaan erityisohjelmia kyseisille valtioille.

6. Tämän sopimuksen mukaisesti toimitettujen tietojen luottamuksellisuutta ja niihin liittyviä oikeuksia on kunnioitettava. Mitään tämän sopimuksen mukaista ei tule tulkita siten, että se edellyttäisi sellaisten tietojen jakamista, jotka on suojattu julkistamiselta osapuolen kansallisen lainsäädännön tai muun sovellettavan lain nojalla.

VII OSA TALOUDELLISET RESURSSIT JA RAHOITUSMEKANISMI

52 artikla Rahoitus

1. Kukin osapuoli tarjoaa valmiuksiensa mukaisesti resursseja tämän sopimuksen täytäntöön panemiseksi toteutettaviin toimiin, joilla on tarkoitus saavuttaa tämän sopimuksen tavoitteet, ottaen huomioon kansalliset politiikkansa, prioriteettinsa, suunnitelmansa ja ohjelmansa.

2. Tämän sopimuksen nojalla perustetut toimielimet rahoitetaan kullekin osapuolelle vahvistetuilla rahoitusosuuksilla.

3. Perustetaan mekanismi riittävien, helposti saatavilla olevien, ennakoitavissa olevien uusien taloudellisten resurssien ja lisäresurssien tarjoamiseksi tämän sopimuksen mukaisesti. Mekanismin tulee auttaa osapuolina olevia kehittyviä valtioita tämän sopimuksen täytäntöönpanossa muun muassa rahoittamalla valmiuksien kehittämistä ja meriteknologian siirtoa sekä suorittamalla muita tässä artiklassa määriteltyjä meren biologisen monimuotoisuuden säilyttämistä ja kestäväää käyttöä koskevia tehtäviä.

4. Mekanismin tulee sisältää seuraavat asiat:

a) sopimuspuolten konferenssin perustama vapaaehtoinen rahasto, jonka tarkoituksena on helpottaa osapuolina olevien kehittyvien valtioiden, erityisesti vähiten kehittyneiden maiden, sisämaavaltioiden ja pienten kehittyvien saarivaltioiden edustajien osallistumista tällä sopimuksella perustettujen elinten kokouksiin;

b) erityisrahasto, joka rahoitetaan seuraavista lähteistä:

i) sopimuksen 14 artiklan 6 kohdan mukaiset vuosittaiset rahoitusosuudet;

ii) sopimuksen 14 artiklan 7 kohdan mukaiset maksut;

iii) lisärahoitusosuudet osapuolilta ja yksityisiltä tahoilta, jotka haluavat myöntää rahoitusta biologisen monimuotoisuuden säilyttämisen ja kestäväen käytön tukemiseen kansallisen lainkäyttövallan ulkopuolisilla merialueilla;

c) Maailmanlaajuinen ympäristörahoitus.

5. Sopimuspuolten konferenssi voi harkita mahdollisuutta perustaa rahoitusmekanismin osana lisärahoitusta biologisen monimuotoisuuden säilyttämisen ja kestäväen käytön tukemiseksi kansallisen lainkäyttövallan ulkopuolisilla merialueilla sekä biologisen monimuotoisuuden kunnostamisen ja ekologisen ennallistamisen rahoittamiseksi kansallisen lainkäyttövallan ulkopuolisilla merialueilla.

Commented [A21]: rehabilitation and ecological restoration

6. Erityisrahastoa ja Maailmanlaajuista ympäristörahoitusta käytetään seuraaviin tarkoituksiin:

a) rahoitetaan tämän sopimuksen mukaisia valmiuksien kehittämishankkeita, mukaan luettuna meren biologisen monimuotoisuuden säilyttämistä ja kestäväen käyttöä koskevat tehokkaat hankkeet sekä toimet ja ohjelmat, mukaan luettuna meriteknologian siirtoon liittyvä koulutus;

b) autetaan osapuolina olevia kehittyviä valtioita tämän sopimuksen täytäntöönpanossa;

c) tuetaan alkuperäiskansojen ja paikallisyhteisöjen perinteisen tietämyksen haltijoina laatimia säilyttämiseen ja kestäväen käyttöön tähtäviä ohjelmia;

d) tuetaan julkisia kuulemisia kansallisella, osa-alueellisella ja alueellisella tasolla;

e) rahoitetaan muita sopimuspuolten konferenssin päättämiä toimia.

7. Rahoitusmekanismilla olisi pyrittävä varmistamaan, että vältetään päällekkäisyyksiä ja edistetään täydentävyyttä ja johdonmukaisuutta mekanismin varojen käytössä.

8. Tämän sopimuksen täytäntöönpanon tukemiseksi käyttöön otettaviin taloudellisiin resursseihin voi kuulua sekä kansallisista että kansainvälisistä julkisista ja yksityisistä lähteistä myönnettyä rahoitusta, mukaan luettuna muun muassa valtioiden, kansainvälisten rahoituslaitosten, maailmanlaajuisten ja alueellisten välineiden mukaisten olemassa olevien rahoitusmekanismien, avustusjärjestöjen, hallitustenvälisten järjestöjen, valtiosta riippumattomien järjestöjen sekä luonnollisten henkilöiden ja oikeushenkilöiden rahoitus, sekä julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuksien kautta saatua rahoitusta.

9. Tätä sopimusta sovellettaessa mekanismi toimii tarvittaessa sopimuspuolten konferenssin alaisuudessa ja ohjauksessa ja on vastuussa sille. Sopimuspuolten konferenssi antaa ohjeita yleisistä strategioista, toimenpiteistä, ohjelman painopisteistä ja rahoituksen myöntämisen ja käytön edellytyksistä.

10. Sopimuspuolten konferenssi ja Maailmanlaajuinen ympäristörahoitus sopivat sopimuspuolten konferenssin ensimmäisessä kokouksessa järjestelyistä, joilla edellä olevat kohdat pannaan täytäntöön.

11. Koska kansallisen lainkäyttövallan ulkopuolisten merialueiden biologisen monimuotoisuuden säilyttäminen ja kestävä käyttö vaatii kiireellisiä toimia, sopimuspuolten konferenssi määrittää erityisrahastolle alustavan resurssien mobilisointitavoitteen vuoteen 2030 mennessä kaikista lähteistä ottaen huomioon muun muassa erityisrahaston institutionaaliset yksityiskohtaiset säännöt sekä valmiuksien kehittämistä ja meriteknologian siirtoa käsittelevältä komitealta saadut tiedot.

12. Osapuolina olevat kehittyvät valtiot voivat saada tämän sopimuksen mukaista rahoitusta tarpeidensa mukaan. Erityisrahaston rahoitus jaetaan tasapuolisten jakoperusteiden mukaisesti ottaen huomioon sellaisten osapuolten avuntarpeet, joilla on erityisiä vaatimuksia, erityisesti vähiten kehittyneiden maiden, sisämaavaltioiden, maantieteellisesti epäedullisessa asemassa olevien valtioiden, pienten kehittyvien saarivaltioiden ja Afrikan rantavaltioiden, saaristovaltioiden ja keskitulotason kehittyvien maiden avuntarpeet, ja ottaen huomioon pienten kehittyvien saarivaltioiden ja vähiten kehittyneiden maiden erityisolosuhteet. Erityisrahaston tarkoituksena on varmistaa rahoituksen tehokas saatavuus yksinkertaistettujen haku- ja hyväksymismenettelyjen avulla sekä se, että tukea on helpommin osapuolina olevien kehittyvien valtioiden saatavilla.

13. Rahoituksen saatavuuden ollessa niukkaa osapuolten on kannustettava kansainvälisiä järjestöjä myöntämään etuuskohtelu osapuolina oleville kehittyville valtioille, erityisesti vähiten kehittyneille maille, sisämaavaltioille ja pienille kehittyville saarivaltioille, ja ottamaan huomioon niiden erityistarpeet ja -vaatimukset, ottaen huomioon pienten kehittyvien saarivaltioiden ja vähiten kehittyneiden maiden erityisolosuhteet, asianmukaisten varojen ja teknisen avun kohdentamisessa sekä erityispalvelujensa käyttämisessä kansallisen lainkäyttövallan ulkopuolisten merialueiden biologisen monimuotoisuuden säilyttämisen ja kestävästä käytön edistämiseksi.

14. Sopimuspuolten konferenssi perustaa rahoitusvaroja käsittelevän rahoituskomitean. Se koostuu jäsenistä, joilla on asianmukainen pätevyys ja asiantuntemus; tässä otetaan huomioon sukupuolten tasapuolinen edustus ja tasapuolinen maantieteellinen jakauma. Sopimuspuolten konferenssi päättää komitean tehtävännäyrityksen ja sen toimintaa koskevat yksityiskohtaiset säännöt. Komitea raportoi määräajoin ja antaa suosituksia mekanismin varojen yksilöinnistä ja käyttöönotosta. Se kerää myös tietoja ja raportoi rahoituksesta muiden mekanismien ja välineiden kautta, jotka edistävät suoraan tai välillisesti tämän sopimuksen tavoitteiden saavuttamista. Tässä artiklassa esitettyjen näkökohtien lisäksi komitea tarkastelee muun muassa seuraavia asioita:

- a) osapuolten, erityisesti kehittyvien valtioiden, tarpeiden arviointi;
- b) varojen saatavuus ja niiden maksaminen ajoissa;
- c) päätöksenteon avoimuus sekä varainhankintaa ja määrärahoja koskevat hallintomenettelyt;
- d) vastaanottavien osapuolina olevien kehittyvien valtioiden vastuu varojen sovitusta käytöstä.

15. Sopimuspuolten konferenssi tarkastelee rahoituskomitean raportteja ja suosituksia ja ryhtyy tarvittaviin toimiin.

16. Sopimuspuolten konferenssi tarkastelee lisäksi määräajoin rahoitusmekanismia arvioidakseen taloudellisten resurssien riittävyyttä, tehokkuutta ja saatavuutta, mukaan luettuna valmiuksien kehittäminen ja meriteknologian siirto, erityisesti osapuolina oleville kehittyville valtioille.

VIII OSA TÄYTÄNTÖÖNPANO JA SOPIMUKSEN NOUDATTAMISEN VALVONTA

53 artikla Täytäntöönpano

Osapuolet toteuttavat tarvittavat lainsäädännölliset, hallinnolliset tai toimintalinjaa koskevat toimenpiteet tämän sopimuksen täytäntöönpanon varmistamiseksi.

54 artikla **Täytäntöönpanon seuranta**

Kukin osapuoli seuraa tämän sopimuksen mukaisten velvoitteidensa täytäntöönpanoa ja raportoi sopimuspuolten konferenssin määrittelemässä muodossa ja sen määrittämin väliajoin konferenssille toimenpiteistä, joita se on toteuttanut tämän sopimuksen täytäntöönpanemiseksi.

55 artikla **Täytäntöönpanosta ja sopimuksen noudattamisen valvonnasta vastaava komitea**

1. Perustetaan täytäntöönpanosta ja sopimuksen noudattamisen valvonnasta vastaava komitea, jonka tehtävänä on helpottaa ja tarkastella tämän sopimuksen määräysten täytäntöönpanoa sekä edistää niiden noudattamista. Täytäntöönpanosta ja sopimuksen noudattamisen valvonnasta vastaavan komitean on oltava luonteeltaan auttava ja toimittava avoimesti välttämättä vastakkainasettelua ja rangaistuksia.
2. Täytäntöönpanosta ja sopimuksen noudattamisen valvonnasta vastaava komitea koostuu osapuolten ehdottamista ja osapuolten valitsemista jäsenistä, joilla on asianmukainen pätevyys ja kokemus; valinnoissa otetaan asianmukaisesti huomioon sukupuolten tasapuolinen edustus ja tasapuolinen maantieteellinen jakauma.
3. Täytäntöönpanosta ja sopimuksen noudattamisen valvonnasta vastaava komitea toimii sopimuspuolten konferenssin ensimmäisessä kokouksessaan hyväksymien yksityiskohtaisten sääntöjen ja työjärjestyksen mukaisesti. Täytäntöönpanosta ja sopimuksen noudattamisen valvonnasta vastaava komitea tarkastelee täytäntöönpanoa ja noudattamisen valvontaa koskevia kysymyksiä muun muassa yksilö- ja järjestelmätasolla ja raportoi niistä määräajoin ja antaa suosituksia sopimuspuolten konferenssille tiedostaen kansalliset olosuhteet.
4. Täytäntöönpanosta ja sopimuksen noudattamisen valvonnasta vastaava komitea voi työnsä aikana käyttää tarvittaessa tämän sopimuksen mukaisesti perustetuilta elimiltä sekä asiaankuuluvilta oikeudellisilta välineiltä ja kehyksiltä sekä asiaankuuluvilta maailmanlaajuisilta, alueellisilta, osa-alueellisilta ja alakohtaisilta elimiltä saatuja asianmukaisia tietoja.

IX OSA **RIITOJEN RATKAISEMINEN**

56 artikla **Riitojen ehkäiseminen**

Osapuolet toimivat yhteistyössä estääkseen riitojen syntymistä.

57 artikla **Velvollisuus ratkaista riidat rauhanomaisin keinoin**

Osapuolilla on velvollisuus ratkaista tämän sopimuksen tulkintaa tai soveltamista koskevat riitansa käyttämällä neuvotteluja, tutkimusmenettelyä, välitystä, sovintomenettelyä, välitysoikeudellista tai tuomioistuinmenettelyä, alueellisten elinten tai sopimusten apua taikka muita valitsemiaan rauhanomaisia keinoja.

58 artikla

Riitojen ratkaiseminen osapuolten valitsemin rauhanomaisin keinoin

Mikään tämän osan määräys ei heikennä minkään tämän sopimuksen osapuolen oikeutta milloin hyvänsä sopia osapuolten välille tämän sopimuksen tulkinnasta tai soveltamisesta syntyvän riidan ratkaisemisesta valitsemallaan rauhanomaisella keinolla.

59 artikla

Luonteeltaan tekniset riidat

Jos riitä koskee luonteeltaan teknistä kysymystä, asianomaiset osapuolet voivat antaa riidan perustamansa tilapäisen asiantuntijaraadin ratkaistavaksi. Raati neuvottelee asianosaisten osapuolten kanssa ja pyrkii ratkaisemaan riidan nopeasti turvautumatta tämän sopimuksen 60 artiklan mukaisiin sitoviin riitojenratkaisumenettelyihin.

60 artikla

Riitojenratkaisumenettelyt

1. Tämän sopimuksen tulkintaa tai soveltamista koskevat riidat ratkaistaan yleissopimuksen XV osassa määrättyjen riitojen ratkaisemista koskevien määräysten mukaisesti.
2. Yleissopimuksen XV osan ja liitteiden V, VI, VII ja VIII määräykset katsotaan toisinnetuiksi sellaisten riitojen ratkaisemiseksi, joissa on osallisena tämän sopimuksen osapuoli, joka ei ole yleissopimuksen osapuoli.
3. Kaikkia tämän sopimuksen ja yleissopimuksen sopimusvaltion yleissopimuksen 287 artiklan mukaisesti hyväksymiä menettelyjä sovelletaan tämän osan mukaiseen riitojen ratkaisemiseen, jollei asianomainen sopimusvaltio allekirjoittaessaan, ratifioidessaan tai hyväksyessään tämän sopimuksen tai siihen liittyessään tai milloin hyvänsä myöhemmin ole hyväksynyt yleissopimuksen 287 artiklan mukaisesti toista menettelyä tämän osan mukaiseen riitojen ratkaisemiseen.
4. Tämän sopimuksen ja yleissopimuksen sopimusvaltion yleissopimuksen 298 artiklan mukaisesti antamaa ilmoitusta sovelletaan tämän osan mukaiseen riitojen ratkaisemiseen, jollei asianomainen sopimusvaltio allekirjoittaessaan, ratifioidessaan tai hyväksyessään tämän sopimuksen tai siihen liittyessään tai milloin hyvänsä myöhemmin ole antanut erilaista yleissopimuksen 298 artiklan mukaista ilmoitusta tämän osan mukaisesta riitojen ratkaisemisesta.
5. Edellä olevan 2 kohdan mukaisesti tämän sopimuksen osapuoli, joka ei ole yleissopimuksen sopimusvaltio, voi allekirjoittaessaan, ratifioidessaan tai hyväksyessään tämän sopimuksen tai liittyessään siihen tai milloin tahansa myöhemmin vapaasti valita tallettajalle toimitettavalla kirjallisella ilmoituksella yhden tai useamman seuraavista keinoista tämän sopimuksen tulkintaa tai soveltamista koskevien riitojen ratkaisemiseksi:

- a) Kansainvälinen merioikeustuomioistuin;
- b) Kansainvälinen tuomioistuin;
- c) VII liitteen mukaisesti perustettu välitystuomioistuin;
- d) VIII liitteen mukainen erityinen välitystuomioistuin, joka on perustettu käsittelemään yhtä tai useampaa liitteessä määrättyä riitaryhmää.

6. Tämän sopimuksen osapuolen, joka ei ole yleissopimuksen sopimusvaltio ja joka ei ole antanut ilmoitusta, katsotaan hyväksyneen edellä 5 kohdan c alakohdassa tarkoitetun vaihtoehdon. Jos riidan osapuolet ovat hyväksyneet riidan ratkaisemiseksi saman menettelyn, riita voidaan antaa ratkaistavaksi vain siinä menettelyssä, paitsi jos osapuolet toisin sopivat. Jos riidan osapuolet eivät ole hyväksyneet riidan ratkaisemiseksi samaa menettelyä, riita voidaan antaa ratkaistavaksi vain yleissopimuksen VII liitteen mukaisessa välitysoikeudellisessa menettelyssä, paitsi jos osapuolet toisin sopivat. Yleissopimuksen 287 artiklan 6–8 kappaletta sovelletaan edellä olevan 5 kohdan mukaisesti annettuihin ilmoituksiin.

7. Tämän sopimuksen osapuoli, joka ei ole yleissopimuksen sopimusvaltio, voi allekirjoittaessaan, ratifioidessaan tai hyväksyessään tämän sopimuksen tai liittyessään siihen tai milloin tahansa myöhemmin, sanotun kuitenkaan rajoittamatta tästä osasta johtuvia velvoitteita, ilmoittaa kirjallisesti, että se ei hyväksy yhtä tai useampaa yleissopimuksen XV osan 2 osastossa määrättyistä menettelyistä yhteen tai useampaan yleissopimuksen 298 artiklassa määrättyistä ryhmistä kuuluvan riidan ratkaisemiseksi tämän osan mukaisesti. Tällaiseen ilmoitukseen sovelletaan yleissopimuksen 298 artiklaa.

8. Tämän artiklan määräykset eivät rajoita asiaankuuluvan oikeudellisen välineen tai kehyksen tulkintaa tai soveltamista koskevien riitojen ratkaisumenettelyjä, joista osapuolet ovat sopineet tällaisen välineen tai kehyksen osallistujina tai asiaankuuluvan maailmanlaajuisen, alueellisen, osa-alueellisen tai alakohtaisen elimen jäsenenä.

9. Minkään tässä sopimuksessa ei saa tulkita antavan jollekin tuomioistuimelle toimivaltaa riita-asioissa, jotka koskevat jonkin alueen oikeudellisen aseman samanaikaista tarkastelua kansalliseen lainkäyttövaltaan kuuluvana tai joihin välttämättä liittyy tällainen tarkastelu, eikä riita-asioissa, jotka koskevat tämän sopimuksen osapuolen täysivaltaisuutta tai muita oikeuksia manner- tai saarialueeseen tai niitä koskevaa vaatimusta, edellyttäen, että minkään tässä kohdassa ei tulkita rajoittavan yleissopimuksen XV osan 2 osaston mukaista tuomioistuimen toimivaltaa.

10. Mitään tässä sopimuksessa ei saa käyttää perusteena maa- tai merialueiden täysivaltaisuutta, täysivaltaisia oikeuksia tai lainkäyttövaltaa koskevien vaatimusten esittämiselle tai epäämislle, ei myöskään niihin liittyvien riitojen osalta.

61 artikla **Väliaikaiset järjestelyt**

Siihen asti kunnes riita on ratkaistu tämän osan mukaisesti, riidan osapuolten on pyrittävä kaikkiin keinoin sopimaan käytännöllisistä väliaikaisista järjestelyistä.

X OSA MUUT KUIN TÄMÄN SOPIMUKSEN OSAPUOLET

62 artikla Muut kuin tämän sopimuksen osapuolet

Osapuolten on kannustettava tähän sopimukseen kuulumattomia valtioita liittymään siihen ja hyväksymään sen määräysten mukaisia lakeja ja määräyksiä.

XI OSA TOIMIMINEN VILPITTÖMÄSSÄ MIELESSÄ JA OIKEUKSIEN VÄÄRINKÄYTTÖ

63 artikla Toimiminen vilpittömässä mielessä ja oikeuksien väärinkäyttö

Osapuolten on täytettävä tämän sopimuksen mukaiset velvollisuutensa vilpittömässä mielessä ja käytettävä siinä tunnustettuja oikeuksia tavalla, joka ei merkitse oikeuksien väärinkäyttöä.

XII OSA LOPPUMÄÄRÄYKSET

64 artikla Äänioikeus

1. Jollei 2 kohdasta muuta johdu, jokaisella tämän sopimuksen osapuolella on yksi ääni.
2. Osapuolena olevalla alueellisella taloudellisen yhdentymisen järjestöllä on sen omaan toimivaltaan kuuluvissa asioissa oikeus käyttää äänimäärää, joka vastaa sen tämän sopimuksen osapuolena olevien jäsenvaltioiden lukumäärää. Tällainen järjestö ei käytä äänioikeuttaan, jos jokin sen jäsenvaltioista käyttää omaa äänioikeuttaan, ja päinvastoin.

65 artikla Allekirjoittaminen

Tämä sopimus on avoinna kaikkien valtioiden ja alueellisten taloudellisen yhdentymisen järjestöjen allekirjoittamista varten Yhdistyneiden Kansakuntien päämajassa New Yorkissa 20 päivästä syyskuuta 2023 alkaen 20 päivään syyskuuta 2025 saakka.

66 artikla

Ratifiointi, hyväksyminen ja liittyminen

Valtioiden ja alueellisten taloudellisen yhdentymisen järjestöjen on ratifioitava tai hyväksyttävä tämä sopimus. Valtiot ja alueelliset taloudellisen yhdentymisen järjestöt voivat liittyä siihen siitä päivästä alkaen, jona sopimus ei enää ole avoimena allekirjoittamista varten. Ratifiointi-, hyväksymis- ja liittymiskirjat on talletettava Yhdistyneiden Kansakuntien pääsihteerin huostaan.

67 artikla

Alueellisten taloudellisen yhdentymisen järjestöjen ja niiden jäsenvaltioiden toimivallan jako tämän sopimuksen soveltamisalaan kuuluvissa asioissa

1. Alueellista taloudellisen yhdentymisen järjestöä, joka tulee tämän sopimuksen osapuoleksi minkään jäsenvaltionsa olematta sopimuksen osapuolena, sitovat kaikki tämän sopimuksen mukaiset velvoitteet. Kun yksi tai useampi tällaisen järjestön jäsenvaltioista on tämän sopimuksen osapuoli, järjestö ja sen jäsenvaltiot sopivat tämän sopimuksen velvoitteista johtuvien tehtävien jaosta. Tällöin järjestöllä ja sen jäsenvaltioilla ei ole oikeutta käyttää tämän sopimuksen mukaisia oikeuksia samanaikaisesti.
2. Alueellisen taloudellisen yhdentymisen järjestön on ilmoitettava ratifiointi-, hyväksymis- tai liittymiskirjassaan toimivaltansa laajuus tämän sopimuksen soveltamisalaan kuuluvissa asioissa. Tällainen järjestö antaa myös kaikista toimivaltansa laajuudessa tapahtuvista olennaisista muutoksista tiedon tallettajalle, joka toimittaa tiedon edelleen osapuolille.

68 artikla

Voimaantulo

1. Tämä sopimus tulee voimaan 120 päivän kuluttua päivästä, jona kuudeskymmenes ratifiointi-, hyväksymis- tai liittymiskirja on talletettu.
2. Kunkin valtion tai alueellisen taloudellisen yhdentymisen järjestön osalta, joka ratifioi tai hyväksyy tämän sopimuksen tai liittyy siihen sen jälkeen, kun kuudeskymmenes ratifiointi-, hyväksymis- tai liittymiskirja on talletettu, tämä sopimus tulee voimaan kolmantenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun kyseinen valtio tai alueellinen taloudellisen yhdentymisen järjestö on tallettanut ratifiointi-, hyväksymis- tai liittymiskirjansa, jollei edellä 1 kohdasta muuta johdu.
3. Edellä 1 ja 2 kohdan soveltamiseksi alueellisen taloudellisen yhdentymisen järjestön tallettamaa asiakirjaa ei oteta huomioon tämän järjestön jäsenvaltioiden tallettamien asiakirjojen lisäksi.

69 artikla

Väliaikainen soveltaminen

1. Tätä sopimusta voi soveltaa väliaikaisesti valtio tai alueellinen taloudellisen yhdentymisen järjestö, joka suostuu sen väliaikaiseen soveltamiseen ilmoittamalla siitä kirjallisesti tallettajalle allekirjoittamisen tai ratifiointi-, hyväksymis- tai liittymiskirjan tallettamisen yhteydessä. Tällainen väliaikainen soveltaminen tulee voimaan päivänä, jona tallettaja vastaanottaa ilmoituksen.

2. Valtion tai alueellisen taloudellisen yhdentymisen järjestön väliaikainen soveltaminen päättyy tämän sopimuksen tullessa voimaan asianomaisen valtion tai alueellisen taloudellisen yhdentymisen järjestön osalta tai asianomaisen valtion tai alueellisen taloudellisen yhdentymisen järjestön ilmoitettua tallettajalle kirjallisesti aikomuksestaan päättää väliaikainen soveltaminen.

70 artikla Varaumat ja poikkeukset

Tähän sopimukseen ei saa tehdä varauksia eikä poikkeuksia, paitsi jos sopimuksen muut artikkelit sen nimenomaan sallivat.

71 artikla Selitykset ja ilmoitukset

Edellä oleva 70 artikla ei estä sitä, että valtio tai alueellinen taloudellisen yhdentymisen järjestö tämän sopimuksen allekirjoittaessaan, ratifioidessaan tai hyväksyessään tai siihen liittyessään antaa muodoltaan tai nimitykseltään vapaasti valittavia selityksiä tai ilmoituksia, joilla se pyrkii muun muassa yhtenäistämään lakejaan ja määräyksiään tämän sopimuksen määräysten kanssa edellyttäen, ettei selityksillä tai ilmoituksilla suljeta pois tai muuteta tämän sopimuksen määräysten oikeusvaikutuksia, kun niitä sovelletaan kyseiseen valtioon tai alueelliseen taloudellisen yhdentymisen järjestöön.

72 artikla Muuttaminen

1. Osapuoli voi sihteeristölle osoitetulla kirjallisella ilmoituksella ehdottaa muutoksia tähän sopimukseen. Sihteeristö toimittaa ilmoituksen kaikille osapuolille. Jos vähintään puolet osapuolista vastaa pyyntöön myönteisesti kuuden kuukauden kuluessa ilmoituksen toimittamisesta, muutosehdotusta käsitellään seuraavassa sopimuspuolten konferenssin kokouksessa.
2. Sopimuksen tallettaja ilmoittaa 47 artiklan mukaisesti hyväksytystä tämän sopimuksen muutoksesta kaikille osapuolille ratifiointia tai hyväksymistä varten.
3. Tämän sopimuksen muutokset tulevat voimaan ne ratifioineiden tai hyväksyneiden osapuolten osalta kolmantenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun kaksi kolmannelta tämän sopimuksen osapuolista muutoksen hyväksymishetkellä on tallettanut ratifioimis- tai hyväksymiskirjansa. Jokaisen sellaisen osapuolen osalta, joka tallettaa muutoksen ratifioimis- tai hyväksymiskirjansa sen jälkeen, kun vaadittu määrä tällaisia asiakirjoja on talletettu, muutos tulee voimaan kolmantenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun osapuoli on tallettanut ratifioimis- tai hyväksymiskirjansa.
4. Muutoksessa voidaan sen hyväksymisajankohtana määrätä, että sen voimaantulo edellyttää pienempää tai suurempaa määrää ratifiointeja tai hyväksymisiä kuin tässä artiklassa vaaditaan.
5. Edellä 3 ja 4 kohdan soveltamiseksi alueellisen taloudellisen yhdentymisen järjestön tallettamaa asiakirjaa ei oteta huomioon tämän järjestön jäsenvaltioiden tallettamien asiakirjojen lisäksi.
6. Valtio tai alueellinen taloudellisen yhdentymisen järjestö, josta tulee tämän sopimuksen osapuoli sen jälkeen, kun muutokset ovat tulleet voimaan edellä olevan

3 kohdan mukaisesti, ellei kyseinen valtio tai alueellinen taloudellisen yhdentymisen järjestö ole toisin ilmoittanut,

- a) katsotaan muutetun sopimuksen osapuoleksi; ja
- b) muuttamattoman sopimuksen osapuoleksi sellaisten osapuolten osalta, joita muutos ei sido.

73 artikla

Irtisanominen

1. Osapuoli voi sanoa tämän sopimuksen irti ilmoittamalla asiasta kirjallisesti Yhdistyneiden Kansakuntien pääsihteerille. Se voi myös esittää perustelunsa irtisanomiselle. Perusteluiden puuttuminen ei vaikuta irtisanomisen pätevyyskriteeriin. Irtisanominen tulee voimaan vuoden kuluttua siitä, kun ilmoitus on vastaanotettu, ellei ilmoituksessa mainita myöhempää ajankohtaa.

2. Irtisanominen ei vaikuta mitenkään osapuolen velvollisuuteen täyttää sellaisia tähän sopimukseen sisältyviä velvoitteita, jotka sitoisivat sitä kansainvälisen oikeuden mukaisesti tästä sopimuksesta riippumatta.

74 artikla

Liitteet

1. Liitteet ovat tämän sopimuksen erottamaton osa, ja, ellei nimenomaan toisin määrätä, viittaus tähän sopimukseen tai johonkin sen osaan sisältää viittauksen myös siihen liittyvään liitteeseen.

2. Tämän sopimuksen muuttamista koskevia 72 artiklan määräyksiä sovelletaan myös sopimuksen uuden liitteen ehdottamiseen, hyväksymiseen ja voimaantuloon.

3. Jokainen osapuoli voi ehdottaa minkä tahansa tämän sopimuksen liitteen muutosta käsiteltäväksi seuraavassa sopimuspuolten konferenssin kokouksessa. Liitteitä voi muuttaa sopimuspuolten konferenssi. Sen estämättä, mitä 72 artiklassa määrätään, tämän sopimuksen liitteisiin tehtäviin muutoksiin sovelletaan seuraavia määräyksiä:

a) Muutosehdotuksen teksti on toimitettava sihteeristölle vähintään 150 päivää ennen kokousta. Saatuaan muutosehdotuksen tekstin sihteeristö toimittaa sen osapuolille. Sihteeristö kuulee tarvittaessa asianomaisia apuelimiä ja toimittaa vastaukset kaikille osapuolille viimeistään 30 päivää ennen kokousta;

b) Kokouksessa hyväksytyt muutokset tulevat voimaan 180 päivää kokouksen päättymisen jälkeen kaikkien osapuolten paitsi niiden osalta, jotka ovat 4 kohdan mukaisesti ilmoittaneet vastustavansa muutosta.

4. Osapuoli voi edellä olevan 3 kohdan b alakohdassa tarkoitetun 180 päivän määräajan kuluessa ilmoittaa kirjallisesti sopimuksen tallettajalle vastustavansa muutosta. Tällainen vastustusilmoitus voidaan peruuttaa milloin tahansa ilmoittamalla siitä kirjallisesti tallettajalle, minkä jälkeen liitteen muutos tulee kyseisen osapuolen osalta voimaan kolmantenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun vastustusilmoitus on peruutettu.

75 artikla
Tallettaja

Yhdistyneiden Kansakuntien pääsihteeri toimii tämän sopimuksen ja sen mahdollisten muutosten ja tarkistusten tallettajana.

76 artikla
Todistusvoimaiset tekstit

Tämän sopimuksen arabian-, englannin-, espanjan-, kiinan-, ranskan- ja venäjänkieliset tekstit ovat yhtä todistusvoimaiset.

LIITE I

Alueiden määrittämisen ohjeelliset perusteet

- a) ainutlaatuisuus;
- b) harvinaisuus;
- c) erityinen merkitys lajien elinkaaren vaiheille;
- d) siellä esiintyvien lajien erityinen merkitys;
- e) uhanalaisten, erittäin uhanalaisten tai taantuvien lajien tai elinympäristöjen merkitys;
- f) vaarantuneisuus, muun muassa ilmastonmuutoksen ja valtameren happamoitumisen suhteen;
- g) haavoittuvuus;
- h) herkkyys;
- i) biologinen monimuotoisuus ja tuottavuus;
- j) edustavuus;
- k) riippuvuus;
- l) luonnonmukaisuus;
- m) elinympäristötyyppien välinen kytkeytyvyys;
- n) siellä tapahtuvat merkittävät ekologiset prosessit;
- o) taloudelliset ja sosiaaliset tekijät;
- p) kulttuuritekijät;
- q) kumulatiiviset ja rajat ylittävät vaikutukset;
- r) hidas elpyminen ja palautumiskyky;
- s) asianmukaisuus ja toteuttamiskelpoisuus;
- t) DNA:n kahdentuminen;
- u) lisääntymisen kestävyys;
- v) nykyiset säilyttämis- ja hoitotoimenpiteet.

Commented [A22]: replication

LIITE II

Valmiuksien kehittämisen ja meriteknologian siirron tyypit

Tämän sopimuksen mukaisia valmiuksien kehittämistä ja meriteknologian siirtoa koskevia aloitteita voivat olla muun muassa seuraavat:

a) asiaankuuluvien tietojen, tietämyksen ja tutkimuksen jakaminen käyttäjätasoisissa muodossa, mukaan luettuna seuraavat:

- i) meritieteellisen ja meriteknologisen tiedon jakaminen;
- ii) kansallisen lainkäyttövallan ulkopuolisten merialueiden biologisen monimuotoisuuden säilyttämistä ja kestäväää käyttöä koskeva tiedonvaihto;
- iii) tutkimus- ja kehitystyön tulosten jakaminen;

b) tiedon levittäminen ja tietoisuuden lisääminen muun muassa seuraavien seikkojen osalta:

- i) meritieteellinen tutkimus, meritiheet ja niihin liittyvät **merenkulkualan** toiminnot ja palvelut;
- ii) ympäristöä koskevat ja biologiset tiedot, jotka on kerätty kansallisen lainkäyttövallan ulkopuolisilla alueilla tehdyillä tutkimuksilla;
- iii) asiaa koskeva perinteinen tietämys kyseisen tietämyksen haltijoiden vapaasta tahdostaan etukäteen antaman ja tietoon perustuvan suostumuksen mukaisesti;
- iv) kansallisen lainkäyttövallan ulkopuolisten merialueiden biologiseen monimuotoisuuteen vaikuttavat **meren stressitekijät**, mukaan lukien ilmastonmuutoksen kielteiset vaikutukset, kuten lämpeneminen ja valtamerten happikato sekä valtamerten happamoituminen;
- v) **aluekohtaisten hoitovälineiden, kuten suojeltujen merialueiden**, kaltaiset toimenpiteet;
- vi) ympäristövaikutusten arvioinnit;

c) asiaankuuluvan infrastruktuurin, kuten laitteiston, kehittäminen ja vahvistaminen, esimerkiksi

- i) tarvittavan infrastruktuurin kehittäminen ja perustaminen;
- ii) teknologian tarjoaminen, mukaan luettuna näytteiden ottamiseen ja menetelmien käyttöön tarkoitetut laitteet (esim. vesinäytteitä sekä geologisia, biologisia tai kemiallisia näytteitä varten);
- iii) kansallisen lainkäyttövallan ulkopuolisten merialueiden geenivaroihin ja **tällaisia geenivarjoja koskevaan digitaaliseen sekvenssitietokantaan** liittyvään toimintaan liittyvien tutkimus- ja kehitysvalmiuksien, tiedonhallinta mukaan lukien, tukemiseksi ja kehittämiseksi tarvittavien laitteiden hankkiminen sekä **aluekohtaisten hoitovälineiden, myös suojeltujen merialueiden**, kaltaisten toimenpiteiden ja ympäristövaikutusten arviointien toteuttaminen;

d) institutionaalisten valmiuksien ja kansallisten sääntelykehysten tai -mekanismien kehittäminen ja vahvistaminen, mukaan luettuna seuraavat:

- i) hallinnolliset, toimintalinjaa koskevat ja oikeudelliset kehykset ja mekanismit;

Commented [A23]: related marine operations and services

Commented [A24]: stressors on the ocean

ii) avustaminen kansallisten lainsäädännöllisten, hallinnollisten tai toimintalinjaa koskevien toimenpiteiden kehittämisessä, täytäntöönpanossa ja noudattamisen valvonnassa, mukaan luettuna niihin liittyvät lainsäädännölliset, tieteelliset ja tekniset vaatimukset kansallisella, osa-alueellisella tai alueellisella tasolla;

iii) tekninen tuki tämän sopimuksen määräysten täytäntöönpanolle, myös tietojen seurannalle ja raportoinnille;

iv) valmius muuntaa tiedot tehokkaiksi toimintalinjoiksi, myös helpottamalla osapuolina olevien kehittyvien valtioiden päätöksentekijöille tiedottamiseen tarvittavan tietämyksen saantia ja hankkimista;

v) asiaankuuluvien kansallisten ja alueellisten järjestöjen ja toimielinten institutionaalisten valmiuksien luominen tai vahvistaminen;

vi) kansallisten ja alueellisten tiedekeskusten perustaminen, tietokannat mukaan luettuna;

vii) alueellisten osaamiskeskusten kehittäminen;

viii) alueellisten taitojen kehittämiskeskusten kehittäminen;

ix) alueellisten laitosten välisten yhteistyösuhteiden lisääminen, esimerkiksi pohjoisen-etelä- ja etelä-etelä-yhteistyö sekä alueellisten merenkulkujärjestöjen ja alueellisten kalastuksenhoitojärjestöjen välinen yhteistyö;

e) inhimillisten ja taloudellisten voimavarojen sekä teknisen asiantuntemuksen kehittäminen ja vahvistaminen vaihdon, tutkimusyhteistyön, teknisen tuen, koulutuksen ja meriteknologian siirron avulla, esimerkiksi seuraavissa asioissa:

i) meritiiteen alan yhteistyö, myös tiedonkeruun, teknisen vaihdon ja tieteellisten tutkimushankkeiden ja -ohjelmien avulla, sekä yhteisten tieteellisten tutkimushankkeiden kehittäminen yhteistyössä kehittyvien valtioiden laitosten kanssa;

ii) koulutus seuraavilla aloilla:

a. luonnontieteet ja yhteiskuntatieteet, sekä perus- että soveltava, tieteellisten valmiuksien ja tutkimusvalmiuksien kehittämiseksi;

b. teknologia sekä meritiiteen ja meriteknologian soveltaminen tieteellisten valmiuksien ja tutkimusvalmiuksien kehittämiseksi;

c. toimintalinjaukset ja hallinto;

d. perinteisen tietämyksen merkityksellisyys ja soveltaminen;

iii) asiantuntijoiden, myös perinteisen tietämyksen asiantuntijoiden, vaihto;

iv) henkilöresurssien ja teknisen asiantuntemuksen kehittämiseen myönnettävä rahoitus muun muassa seuraavilla tavoilla:

a. stipendien tai muiden apurahojen myöntäminen osapuolina olevien pienten kehittyvien saarivaltioiden edustajille työpajoissa, koulutusohjelmissa tai muissa asiaankuuluvissa ohjelmissa osapuolten erityisvalmiuksien kehittämiseksi;

b. ympäristövaikutusten arviointiin liittyvän taloudellisen ja teknisen asiantuntemuksen ja resurssien tarjoaminen erityisesti pienille kehittyville saarivaltioille;

v) koulutettujen henkilöresurssien verkottumismekanismin perustaminen;

Commented [A25]: including as data repositories > myös arkistoiksi?

Commented [A26]: regional seas organizations > alueellisia merkisyymyksiä käsittelevien järjestöjen?

f) käsikirjojen, ohjeiden ja standardien kehittäminen ja jakaminen, mukaan luettuna seuraavat:

i) kriteerit ja viitemateriaalit;

ii) teknologian standardit ja säännöt;

iii) käsikirjojen ja asiaankuuluvien tietojen arkisto, jossa jaetaan tietoa ja valmiuksia ympäristövaikutusten arviointien laatimiseen sekä saatuja kokemuksia sekä parhaat käytänteet;

g) teknisten ja tieteellisten ohjelmien sekä tutkimus- ja kehittämisohjelmien kehittäminen, mukaan luettuna bioteknologian tutkimustoiminta.
